1281 WEEKBLAD. — 25e JAARG. — 48 BLZ. — 1 NOVEMBER 1962.
BELGIË : 10 FRANK. — NEDERLAND : ABONNEES : 65 CENT.

ROBBEDOES

IN HET SPOOR VAN DE PIONIERS MET LUCKY LUKE IN

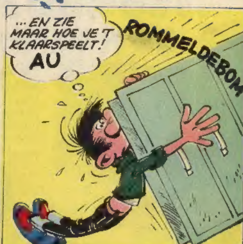
de KARAVAAN

Guust FLATER door Franquin en Jidéhem

GEZOND VERSTAND

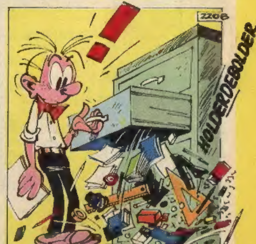

BIJ NEPTUNUS! HET SCHATTEN-EILAND IN ZICHT... KARAKRAS, EEN FORTUIN IN ONS BEREIK!

GEEN TWIJFEL MOGELIJK... HIER IS HET. TOE,GRAVEN MAAR, JULLIE!

TREETS,TREETS! NEPTUNUS MET ONS! WIJ ZIJN DE ZEE TE RIJK. NJAM,NJAM. OF WE ONS GAAN TE GOED DOEN AAN DIE LEKKERE PINDANOOTJES IN MELKCHOCOLADE!

Mars
Treets

TAUNUS 12 M

OOM SAM SLAAT TOE

De Amerikanen hebben de Europeanen een lekkere kool gestoofd. Wilde Ford het schrijnende gevoel van pijn, dat door de concurrentie van de Europese wagen in de V. S. veroorzaakt wordt, soms verzachten door slag op slag twee troeven van belang op de Europese markt uit te spelen? Na de Ford Cortina, die in Groot-Brittannië is gebouwd, hebben we hier zijn tweelingsbroer in dezelfde prijsklasse, met dezelfde cylinderinhoud en afmetingen, de Taunus 12 M, die in Duitsland is gebouwd.

Weer een bekering tot de voorwielaandrijving

De Taunus 12 M is de eerste Ford met voorwielaandrijving. Hij heeft een motor van 1183 cc met 4 cylinders in lijn, luchtgekoeld, met kopkleppen, die 50 pk bij het remmen produceert. De compressieverhouding is 7,8 : 1. De cylinderopstelling in V-vorm bevordert een gelijke verdeling van het gasmengsel over de cylinders, terwijl de eer korte toevoerleidingen de soepelheid van de motor ten goede komen.

Koeling op twee etages

Het koelsysteem is werkelijk origineel van opzet. De ventilator — een bron van lawaai en een vulkaan van vermogen — is weggevallen. Het koelwater circuleert door een inrichting met twee etages, bestaande uit de radiator van verwarming en een tweede radiator, van omvangrijker afmetingen. Het geheel is hermetisch verzegeld, zoals dat het geval is bij de Renault R-4 en R-8.
Als de motor koud start, dan circuleert het koelwater uitsluitend tussen de motor en het kacheltje. Pas als de vloeistof een temperatuur van 80° bereikt, schakelt een thermostaat de tweede radiator op het circuit in. Als tengevolge van uiterst warm weer of bijzonder hard draaien van motor de temperatuur van het koelwater abnormaal hoog wordt, zet een thermocontact de « blower » van de ventilatie aan, waardoor de luchtkoeling versterkt wordt en de warmte onder de wagen wordt gespuid.

Gangwissel achter de as

De motorgroep is bovenop de vooras geplaatst : de motor en de embrayage voor en de versnellingsbak achter. Het is een bak met vier geheel gelijkgeschakelde versnellingen die met een stuurhandel bediend wordt. De gangwissel heeft een drijfas die binnen in een andere as draait, waarop het rondsel en het kroonwiel zitten.
Deze inrichting zorgt voor een volkomen geruisloze werking in welke overbrengingsverhouding ook.

Reactionaire ophanging en carrosserie

Op twee punten is de Taunus 12 M. nogal «reactionair »...

Ten eerste wat de ophanging aangaat. De keus is namelijk gevallen op die goeie ouderwetse bladveren, zowel voor als achter. Die veren worden aangevuld door kanjers van ophangarmen, maar dat neemt niet weg dat dit systeem verouderd is.
Tweede punt : de carrosserie. Deze is helemaal niet lelijk, werkelijk niet. Maar waarom heeft men zich niet gespiegeld aan de fijne, fraai uitgebalanceerde lijnen van de Taunus 17 M ?
In plaats daarvan zet de Keulse Ford de klok terug en komt voor de dag met een carrosserie waarvan de stijl al... vier jaar geleden furore maakte !

Vijf prettige zitplaatsen

Het comfort van de nieuwe Taunus 12 M verdient een daverend bravo. Deze tweedeurs heeft banken zowel voor als achter. De rugleuning van de voorbank bestaat echter uit twee stukken, waardoor de toegang tot de achterste plaatsen makkelijker wordt. Het volslagen ontbreken van een transmissietunnel verhoogt aanzienlijk het comfort op de achterbank en biedt drie passagiers goede zitgelegenheid.
De afwerking van het interieur is boven alle kritiek verheven. De koffer biedt veel bergruimte : 0,560 dm3. Jammer alleen dat het reservewiel tegen de rugleuning van de achterbank erin is opgeborgen. Daarom alle bagage er eerst uit wil je erbij kunnen.

Kennismaking

Bij een eerste kennismaking heb ik een paar kilometer aan het stuur van de Taunus 12 M kunnen afleggen. De wegligging leek me correct, maar de carrosserie gaat in de bocht tamelijk naar buiten liggen of zakt naar voren door bij plotseling remmen. Zo nu en dan zou je je aan het stuur van een 2 pk wanen !
De stuurinrichting met kogelkringloop is ongewoon zacht voor een wagen met voorwielaandrijving. Net als die van de CORTINA vind ik haar niet direct genoeg. De draaicirkel is 10,70 m.
Daar de motor nog maar 900 km had gedraaid was ik helaas niet in de gelegenheid de versnellingen of de topsnelheid te controleren. Maar een kleine aanwijzing : volgens de snelheidsmeter haalden we maar net de 130.
De wegligging bij zijwind is uitmuntend en vloeit voort uit de voorwielaandrijving.

PRO :
- Stevige, geruisloze motor ;
- Uitmuntende versnellingsbak ;
- Groot comfort ;
- Heel zachte ophanging ;
- Heel grote bagagekoffer ;
- Zachte stuurinrichting, zelfs bij het stoppen.

CONTRA :
- Niet zeer origineel van lijn ;
- Stuurinrichting niet direct genoeg ;
- Kabel handrem niet beschermd ;
- Ouderwetse ophanging.

de KARAVAAN

EEN ONWEERSTAANBARE KRACHT DREEF DE BEWONERS VAN HET OOSTEN DER VERENIGDE STATEN NAAR DE ONLANGS VEROVERDE GEBIEDEN IN HET WESTEN. SOMMIGEN TROKKEN EROP UIT OM GOUD TE ZOEKEN. ANDEREN SNAKTEN NAAR DE VRIJHEID IN DE WIJDE, NOG NIET ONTGONNEN RUIMTEN. VELEN MEENDEN TENSLOTTE DAT HOE VERDER DE PRAIRIE IS, HOE GROENER HET GRAS.
OM DE LANGE, GEVAARLIJKE TOCHT DOOR EEN NOG GEHEEL WOEST LAND TE ONDERNEMEN, VERENIGDEN DE PIONIERS ZICH EN VORMDEN ZE KARAVANEN VAN WAGENS DIE "HUIFKARREN" WERDEN GENOEMD.

EEN VAN DIE KOLONNES HUIFKARREN NU KOMT IN HET STADJE NOTHING GULCH AAN EN BRENGT DE BEVOLKING IN REP EN ROER...
EEN KARAVAAN!
HOERA VOOR DE PIONIERS!

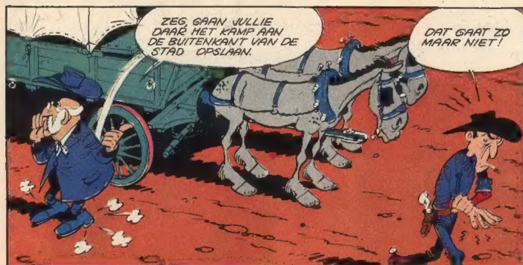
EN TENSLOTTE BIJNA DE HELE BEVOLKING...
SOAP

KARAVAAN... HALT!

MR. BOSTON, IK BRENG U GEEN STAP VERDER MEER ALS U ME NIET 1000 DOLLAR BIJBETAALT!
FRANK MALONE, JE BENT EEN DIEF! WE HEBBEN JE AL BETAALD OM ONS NAAR CALIFORNIË TE BRENGEN.
MOTEL

...EN IK ZEG ER NOG BIJ DAT JE MAAR EEN ZUIPLAP EN EEN JUDAS BENT.
DAT ZIJN JE LAATSTE WOORDEN GEWEEST, BOSTON!...
MORRIS & GOSCINNY

?
PANG

Wordt vervolgd

DE AVONTUREN VAN

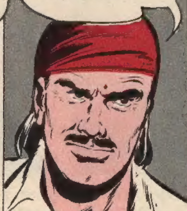

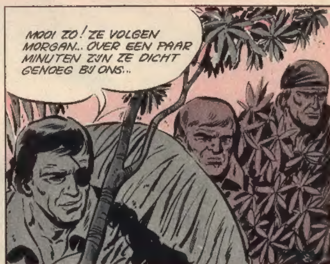

KAPITEIN MORGAN

SCENARIO: J. PORTELLE
BEWERKING: J. J. MARINE
TEKENINGEN: G. FORTON

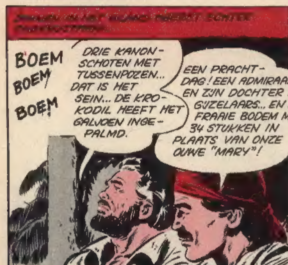
De vrijbuiters hebben de Spanjaarden verslagen en amuseren zich nu met de chirurgijn Exquemelin.

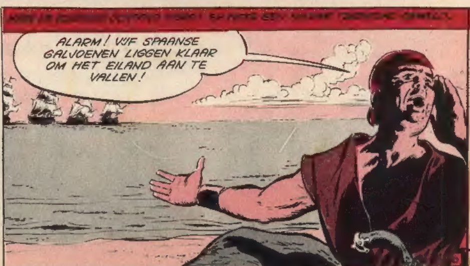

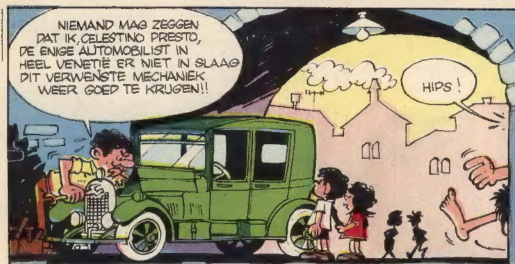

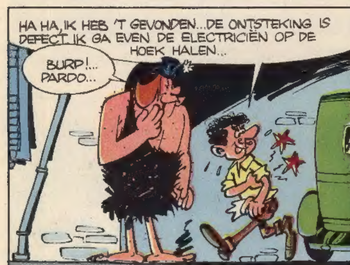

Wordt vervolgd

de MAN met de GOUDEN HANDEN

BOJOJO HEEFT ZEKER DE WAGEN AANGERAAKT...
29A

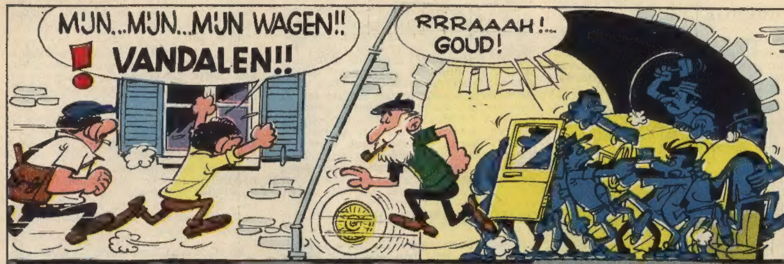

29B

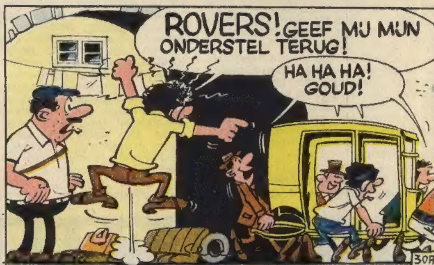

EEN AVONTUUR VAN
THEO EN PIETERJAN
DOOR P. DELPÈGE EN A. RAYMOND.

Venetië is in rep en roer, want Bojojo, die de tovervloeistof heeft opgedronken, verandert alles wat hij aanraakt in goud !

Wordt vervolgd

VRAAG MAAR... SNUFFELTJE ANTWOORDT... MEESTAL

DUIKBOOT MET RUBBERGELEIDING

Hoe kan ik een systeem voor afstandsbediening voor een duikboot bouwen, waardoor ik deze kan laten duiken en weer bovenkomen? (Daan Van Raemsdonck, Brasschaat.)

Dat is veel te ingewikkeld voor deze rubriek. Maar hier is een tamelijk eenvoudig speeltuig, dat toch heel vernuftig is. Probeer een buis van 30 tot 50 cm op de kop te tikken, met een doorsnede die varieert tussen 3 en 10 cm. Die buis moet de romp van de onderzeeër voorstellen. Soldeer de uiteinden dicht. Breng er onder twee metalen steunen aan, een aan de voorkant en eentje achter. Bij een handelaar in boot- en vliegtuigmodellen vind je scheepsschroeven en daarvan bevestig je er een paar aan de achterkant.

Verbind de uiteinden met een elastiekje zoals er voor vliegtuigen wordt gebruikt.

Op de flanken van de duikboten breng je in het midden twee diepteroeren aan die ongeveer 1/5 van de lengte van het schip zelf hebben. Die roeren moeten schuin naar voren staan. Je kunt het zo inrichten, dat die stand regelbaar wordt tussen horizontaal en 45°. Breng achter een gewoon zijroer aan.

Zo'n duikboot kan meer dan een meter diep duiken als hij 50 cm lang is en verscheidene meters onder water afleggen. De werking is doodeenvoudig.

Wind de schroef op tot het elastiekje helemaal met dubbele knopen is bedekt (zoals bij de vliegtuigen). Zet het schip nu op het water (een vijver, de zee bij rustig weer). Laat het elastiekje los. De duikboot zal vooruit gaan. Als de diepteroeren met een hoek van 45° schuin worden gezet, zal het schip doordat het vooruitbeweegt beginnen te dalen. En dat duurt dan net zolang als het doorvaart. Als het elastiekje slapper hangt, zal de vaart verminderen. Als het scheepje stilhoudt, stijgt het automatisch weer op doordat het met lucht is gevuld.

TOVERLANTAARN

Kunt u me zeggen hoe ik een projector voor dia's kan bouwen? (Harry van Spaendonck, Eindhoven.)

Bij informatie is me gebleken dat het knutselen van een projector meestal duurder uitkomt dan als je er een kant en klaar koopt. Maar je kunt met een beetje geluk soms goedkope onderdelen opsnorren. Laat ik er nog even aan herinneren dat een projector een spiegel omvat voor het concentreren van de lichtstralen. Voor die spiegel zet je een lamp van minstens 150 watt, speciaal ontworpen voor projectoren (je mag die lamp vooral niet te vaak aan- en uitdoen). Verder een condensator, een soort van grote loupe, die voor de lamp komt. Deze loupe concentreert de stralen op het diapositief, dat in een daartoe ontworpen chassis voor de condensator wordt geschoven. Tegenover het diapositief breng je het objectief aan.

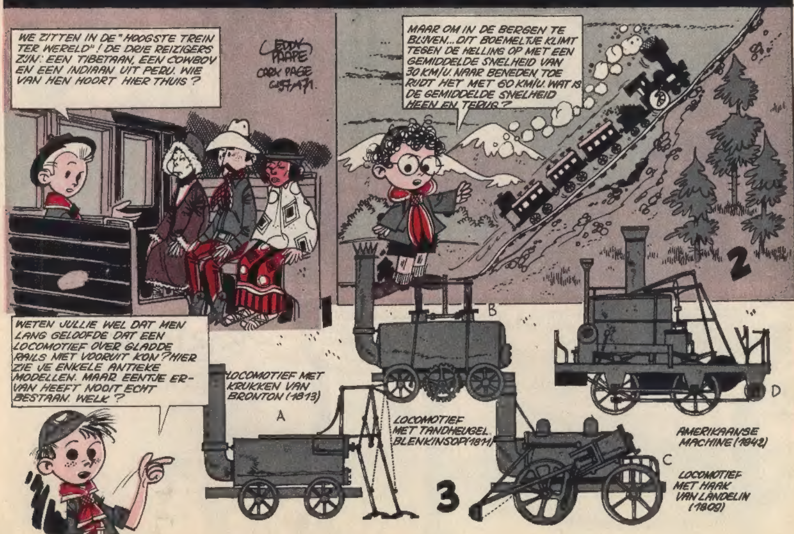
Je kunt eventueel een diaphragma voor het objectief zetten om het beeld geleidelijk donkerder te maken en zo een overgang tussen twee beelden te krijgen.

DE BARRACUDA

Bij het doorbladeren van oude Robbedoezen, las ik dat Allan Cardan door een barracuda wordt aangevallen. Dat is een fout, een barracuda valt geen mensen aan. (Henk Heuvelmans, Nijmegen.)

Weet je dat heel zeker? Zelfs een mezenwijfje of een zwaluwmoeder kan verdraaid venijnig wezen als ze denkt dat haar nest wordt aangerand. Soms aarzelt ze zelfs niet de mens aan te vallen. Persoonlijk ben ik zeven keer achter elkaar door een meeuwenpaar bestookt, vermoedelijk omdat ik op het strand wat te dicht langs hun nest kwam.

In het algemeen durven de dieren die als kwaadaardig bekend staan (barracuda, leeuw, tijger, haai, slangen, enz.) zich niet tegen de mens keren als deze tegen hen front maakt. Maar als de mens blijk geeft bang te zijn, dan schijnen de dieren op die angst te reageren door de mens aan te vallen. Nog een ander feit staat

vast. Een dier toont zich des te aggressiever als het in het nauw wordt gedreven. Een inktvis is gevaarlijker in zijn schuilhoek dan als hij midden in zee wordt overvallen, waar zijn eerste opwelling is weg te vluchten. De moeraal is meestal in een holte of spelonk te vinden. Daar het dier geen uitweg meer weet, speelt het zijn laatste troef uit en verdedigt zich verwoed. Het doet geen aanval, maar een wanhopig tegenaanval.

Laten we geen voorbarig oordeel over dieren vellen. Het is trouwens kortzichtig en kinderachtig de leden van een soort allemaal over één kam te scheren. Er zijn goede mensen en slechte mensen, goede en slechte dieren. Er zijn honden die bijten en honden die vreedzaam en vriendelijk zijn. Evenzo vinden we zachtmoedige barracuda's.

HOE ROBOTS REKENEN

Hoe werkt een electrisch brein? (Jacques Meyer, Brussel.) — Hoe kan er een cijfer in een electrisch brein worden gebracht terwijl het toestel toch helemaal electrisch is? (Jan Wierdels, Den Haag.)

Hier is niets geheimzinnig aan. Het electronische brein is een zoon van de oude mechanische rekenmachine, die zelf weer een dochter is van het ouderwetse telraam. Er wordt nooit een cijfer in een rekenmachine « gebracht ». Het is maar bij wijze van spreken. Om een cijfer bij een ander cijfer in zo'n toestel op te tellen, verrichten we een bepaalde handeling die verschillend is naargelang het getal. De machine (of het nu een telraam is of een electronisch brein) zet deze bewerking om in een rekenkundige. Als ik bijvoorbeeld op een telraam 4 en 3 optel, dan schuif ik 3 balletjes naar links. Deze beweging (het schuiven van 3 balletjes) nu heet het « inbrengen » van een cijfer in een telraam.

De Franse wiskundige Pascal veranderde de rijen met balletjes in een reeks cylinders met elk 10 cijfers erop. In deze machine een cijfer inbrengen betekent dat we de cylinder het gewenste aantal cijfers verder laten draaien. Als de eenhedencylinder een volledige omwenteling heeft gemaakt, verspringt die van de tientallen een cijfer. En als de tientallencylinder volledig is omgewenteld, verspringt die van de honderdtallen een cijfer en zo voort...

Deze machine bleek echter weldra te langzaam. Ze werd met behulp van electromotoren sneller gemaakt, maar die electromotoren betoonden zich eveneens te langzaam voor de altijd ongeduldige geleerden. Daarom werden cylinders en overbrenging vervangen door electronische lampen en electrische stroomkringen. Hier wordt ieder cijfer vervangen door een electrische impuls welke per seconde 300.000 km aflegt. Telkens als een cijfer bij een ander cijfer wordt opgeteld wordt er een ontlading door het toestel gezonden.

Als we rekenen moeten we cijfers onthouden. Zonder geheugen kunnen we niet rekenen. Het telraam heeft er eentje : het aantal naar links opgeschoven balletjes. De machine van Pascal ook : het aantal tevoren door de cylinders gemaakte omwentelingen. Maar in een electrisch brein moeten er electrische impulsen worden opgehoopt. Daartoe wordt een soort van electriciteitsreservoir gebruikt. De magnetofoon of bandopnemer is er een. Elk cijfer laat een magnetisch spoor na op een roterende trommel, die afgelezen wordt door verschillende magnetische hoofden. De kwikbuis met piëzoëlectrische is er ook een. Hier wordt de electrische impuls in een suprageluid omgezet dat in een buis wordt opgevangen. Het geluid gaat heen en weer, stoot gedurig tegen de uiteinden van de buis, als een opgejaagd roofdier, wachtend tot er een beroep op wordt gedaan.

Maar sommige electronische breinen werken zo snel dat ze minder tijd nodig hebben om 1000 cijfers op te tellen dan om één enkel cijfer uit hun geheugen op te diepen. Dit geheugen is dus veel te langzaam voor die algebraïsche marathon. Daarom heeft men ook geprobeerd nog snellere geheugens te construeren. De cijfers, in de vorm van magnetische sporen op een plaat, worden door een electronenbundel afgetast, tientallen of honderden keren per seconde. Het toestel kan aldus vrijwel ogenblikkelijk duizenden informaties produceren. Eigenlijk zijn de mogelijkheden van de electroniek onuitputtelijk. Om die flitsende breinen een behoorlijk geheugen te verschaffen, kunnen de cijfers zich ook opstapelen in condensatoren, in een magnetische torus, enz. Het is geen wonder meer dat sommige rekenmachines tot 4 miljoen cijfers per minuut kunnen vastleggen.

EEN ANTWOORD AAN:
H. STASINO,
GENT.

DE KINEMA STAMT VAN DE TEKENFILM AF...

DE PAXINOSCOOP
1881

EDDY PAAPE
J.C. PASQUIER
129.

IS HET WAAR DAT DE TEKENFILM ER EERDER WAS DAN DE CINEMA? ALS DAT ZO IS, HOE KAN DAT DAN?

HET IDEE VAN DE FILM, EEN SNELLE OPEENVOLGING VAN BEELDEN DIE DE VERSCHILLENDE FAZEN VAN DE BEWEGING VAN MENSEN EN DINGEN VOORSTELLEN, STAMT UIT 1823 (NOG VÓÓR DE FOTOGRAFIE GEBOREN WAS. HET WAS DUS EEN SOORT VAN TEKENFILM.)

VAN DE VELE INSTRUMENTEN DIE IN DE VORIGE EEUW WERDEN UITGEVONDEN, WILLEN WE ENKEL INGAAN OP DE PAXINOSCOOP VAN REYNAUD (1881).

VERKLARING. FIGUURTJE .1. VERTOONT ZICH AAN DE TOESCHOUWER DOOR WEERKAATSING IN DE SPIEGEL (.2.) EN DOOR DE OPENINGEN (.3) EN (.4) VERSCHIJNT HET DECOR (.5.) ACHTER HET PERSONAGE DOOR WEERKAATSING IN DE HALF DOORZICHTIGE SPIEGEL (.3.) EN DOOR OPENING (.4.) ZIET DE TOESCHOUWER DUS EEN PERSONAGE VOOR EEN DECOR BEWEGEN DE DRAAIENDE CYLINDER MET DE TEKENINGEN VAN DE DIVERSE STANDEN VAN HET PERSONAGE EROP DRAAIT OM ZIJN EIGEN AS, EVENALS DE SPIEGEL DAARDOOR VERSCHIJNEN DE BEELDEN VLAK NA ELKAAR, WAT DE INDRUK VERWEKT OF ER MAAR ÉÉN DOORLOPENDE BEWEGING IS DIT LEVERT OOK EEN BEELD OP VAN EEN FIGUURTJE DAT ZICH IN RELIËF TEGEN HET DECOR AFTEKENT DE AFSTAND TOESCHOUWER-PERSONAGE (1.2.3.4.6.) IS NAMELIJK KORTER DAN DIE VAN DE TOESCHOUWER TOT HET DECOR (5.3.4.6).

TOESCHOUWER (.6.)
OPENING
HALF DOORZICHTIGE SPIEGEL DIE IN EEN RAAMPJE ZIT
STEL SPIEGELS .2.
TEKENINGEN VAN HET PERSONAGE .1.
DRAAIENDE CYLINDER
HET BEELD ZOALS HET ZICH AAN DE TOESCHOUWER VOORDOET DOOR OPENING .4. HEEN

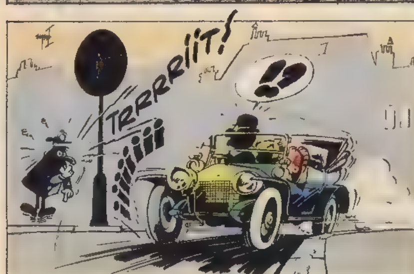
Als je Snuffeltje een vraag stelt, doe er dan je naam, adres en foto bij

DE SLIERT

IN DE VROEGE OCHTEND.
ONZE ... DEN 'T DIRECT GOED ZE ZIJN REUZE!
VANDAAG NOG ZULLEN WE THEE DRINKEN OP DE GROND VAN ONS OUDE ENGELAND, MENEER!
YES! ALS WE MET DE VEERBOOT HET KANAAL OVER ZIJN
KSSS!
KSSS!

TRRRRIIIT!

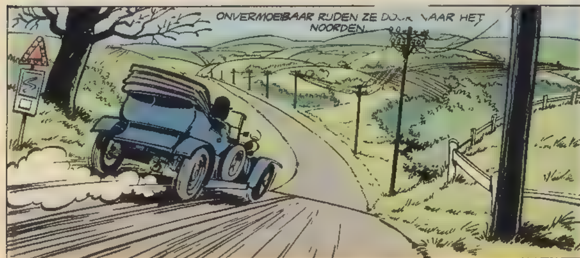
U REED HELEMAAL AAN DE LINKERKANT NIET?! HA HA... DUS OP DE BON, ZIET U?...
MENEER DE AGENT MAG ME 'T NIET KWALIJK NEMEN, MAAR IK WAANDE ME AL OP DE WEGEN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK..

NADERHAND...
TUUUTUUT
OPTICAL
WOLSON

SORRY, SIR! MAAR U REED AAN DE RECHTERKANT, ZO LEEK 'T ME?. WELL HEEFT U BEZWAAR TEGEN EEN KLEINE BEKEURING
O, NEE, INTEGENDEEL, OFFICER! IK WAANDE ME NOG OP DE WEGEN VAN HET VASTELAND!

ONVERMOEIBAAR RIJDEN ZE DOOR NAAR HET NOORDEN.

EN NA VELE MIJLEN EN NOG EENS MIJLEN.
WELL! WELL! WELL! SNUIF!
?

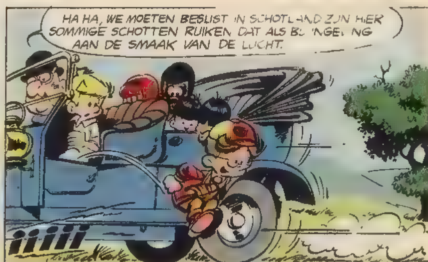

door Roba

Men heeft een reliek gestolen van de oom van Archibald Onze vrienden gaan samen naar Schotland

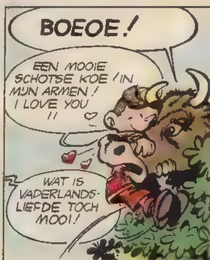

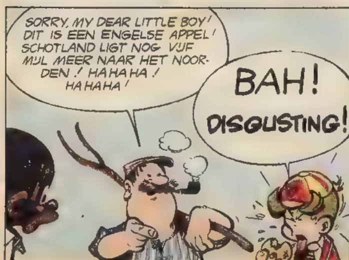

Wordt vervolgd

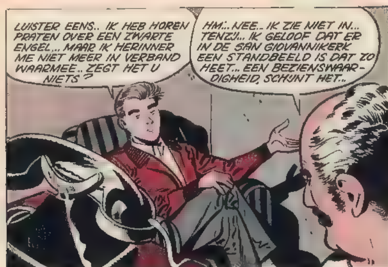

EEN GROTE REPORTAGE VAN

FLIP FLINK

door Eddy Paape,
en J.M. Charlier

DE

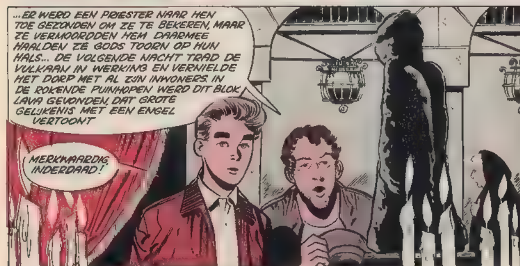

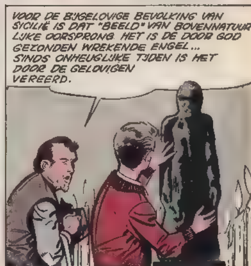
ZWARTE HAND!..

Flip verwacht een telefoontje van een van de personeelsleden van garage Giletti. Hij hoopt dat hij meer zal horen over het lot van Morre.

Wordt vervolgd

De Rode Paters

KIJK MAAR GOED ROND, WE HEBBEN DE EEUWIGHEID VOOR ONS.

35A

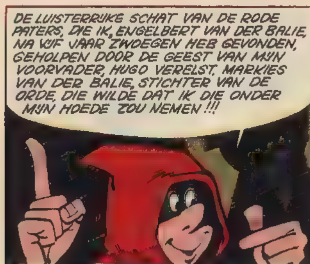

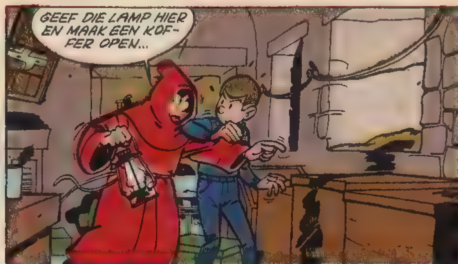

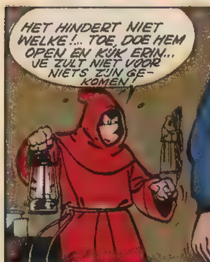

EEN ENQUETE VAN GUUS SLIM

De geheimzinnige ruïnebewaker verplicht Guus Slim af te dalen in de kelders. Maar inspekteur Spek dwaalt rond in de ruïnes van de abdij.

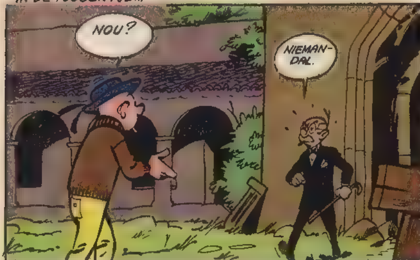

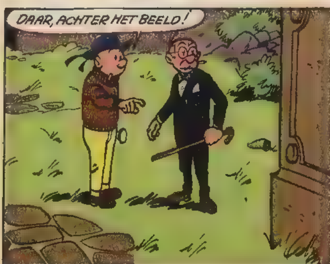

IN DE TUSSENTIJD...

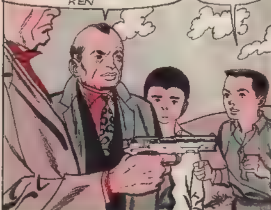

Wordt vervolgd

MICHEL & THIERRY — een STRAALBUIS

PIROTON & JADOUL

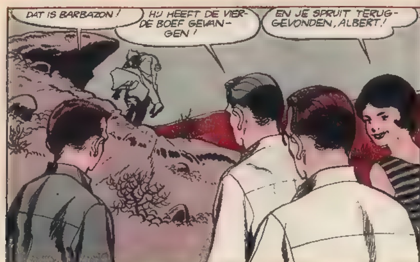

voor VERONICA

Omdat « Veronica » vernietigd is, willen de bandieten Claude Verneuil ontvoeren.

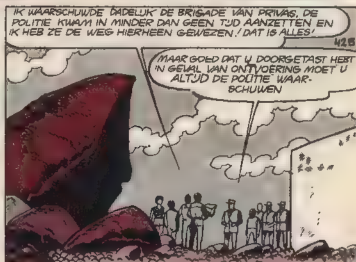

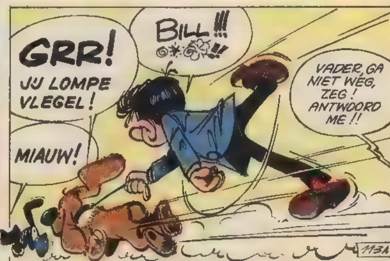
Wordt vervolgd

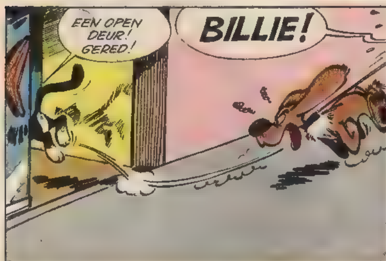
Bollie en Billie door Roba

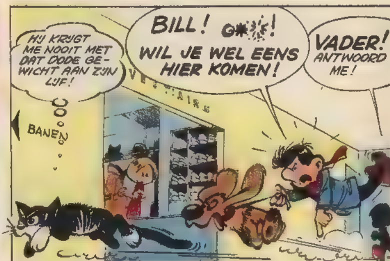

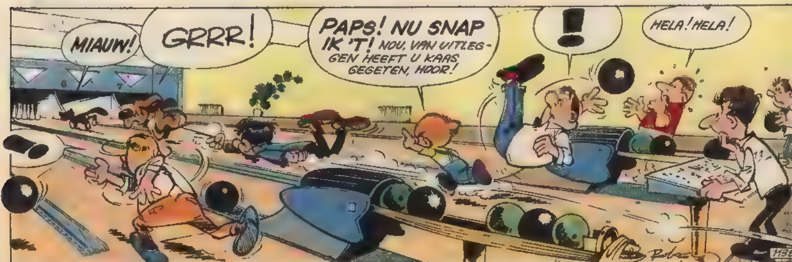

NU SLAAP JE BRUTUS ?
AHA, DE SIGAREN VAN BROLL !
HEREN, IK DRINK OP DE ROEM VAN ONZE WAPENEN !
ZEG, GA JIJ EENS KIJKEN IN HET WACHTHUIS OF IK ER NIET BEN.
EN NU AAN DE SLAG, MANNEN ! ER MOET EEN AARDIGE BUIT IN DE BRANDKAST LIGGEN.

- 25 -

HIER VOUWEN — NAAR BINNEN

MARS ! LINKS RECHTS EEN, TWEE LINKS LINKS
JIJ DAAR, GA CHAMPAGNE VOOR ME HALEN IN DE MESS. BRENG DIE NAAR HET BUREAU VAN DE KAPITEIN IN DRAF !
RAAR EN VREEMD...

- 24 -

OEAH !
IN HET CACHOT ! VEERTIEN DAGEN !
ONGEHOORD ! HEB JE OOIT ! WACHT MAAR
DAT ZAL JE ROUWEN KEREL !
BUREAU VAN KAPITEIN BROLL
HA HA, NU WORDT 'T LEUK !
KOM BINNEN, KEREL... KOM JE WAT OPFRISSEN...

- 13 -

LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS !

- 30 -

NU ARNULPH, IS DIE VENT ONSCHADELIJK GEMAAKT ?
EEN STEVIGE KNOOP.
DIE KIST KOMT NET VAN PAS !
NU DE DERDE MAN
DAT IS TWEE !

HIER VOUWEN — NAAR BUITEN

- 19 -

- 18 -

WAT IS DAT ?
EEN HOGE PIET !
IS DAT KWAADAARDIG ?
HIJ ZIET ER NIET MAK UIT !
WEL NEE HET IS EEN KOLONEL-INSPECTEUR !
ONZE KAPITEIN !
'T IS UIT MET DE PRET
KOMT ER OORLOG ?
NEE, ER IS BRAND
VOORUIT, VLUGGER ! IN DRAF !
MIJN ZONDAGSE KEPI ! BESCHADIGING VAN MILITAIRE UITRUSTING ! 20 JAAR VESTINGSTRAF !
OFFICIERS
CANTINE

...RWEZENLIJKEN. LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS !

DE BRANDKAST ! DACHT IK 'T NIET ?
EEN SPION !
SNOODHEID EN VERRAAD ! GRIJP DIE SCHURK DOOD OF LEVEND !
VLUCHTEN ALLEEN IS NIET GENOEG, VLUCHT IN DE GOEDE RICHTING !

27 -

GROTE NACHTMARS. GROEP A TREK WESTWAARTS, GROEP B OOSTWAARTS DE BEIDE GROEPEN VERENIGEN ZICH BIJ KARABITSCH EN KEREN TERUG OVER VALSCHA-KELA.. EEN WANDELING VAN 35 KILOMETER DAT OEFENT DE BENEN
KARABITSCH
SZÉPA RISCH
OUK TÜVA
VALSCHA KÉLA
SZÉPA PARLA
JVELABA
INGERUKT MARS

22 -

KIJK KOLONEL EH NEE DEZE IS VAN CLEF DE SCHIETBAAN
EN DIT IS DE SOLSLEUTEL VAN DE FANFARE IK HEB HEM GELDOF IK.
THUIS VERGETEN
EN HET REGLEMENT ZEKER OOK THUIS VERGETEN ?
JE HEBT DE KAS VAN HET REGIMENT GESTOLEN JE WORDT GEDEGRADEERD
VOOR HET FRONT VAN DE TROEP, LUITENANT WASCHLAPSKI ! LAAT ONMIDDELLIJK VERZAMELEN BLAZEN
IK BEN ONTEERD !

15

— 21 —

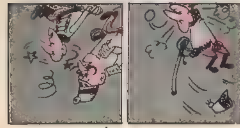

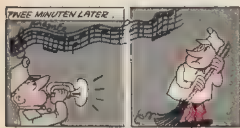
- 14 -

- 17 -

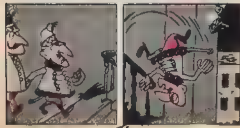

- 22 — - 16 -

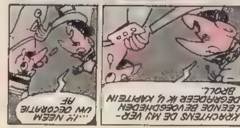

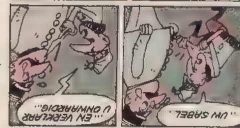

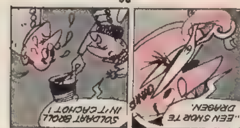

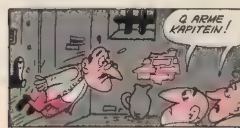
- 23 -

- 20 -

- 21 -

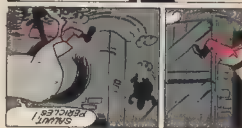

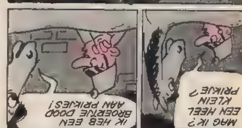

- 26 -

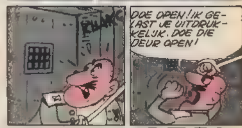
- 29 -

- 28 -

De zalm verlaat de oceaan om zijn eitjes in de rivieren te leggen. Hij schrikt er niet voor terug honderden kilometers ver de waterloop op te zwemmen en over versperringen van wel 2 of 3 meter heen te springen.

Pelgrimstocht naar de Sargassozee

De aal en de zalm zijn ongelofelijke « trekkers ». Ze vinden het nog niet genoeg duizenden kilometers af te leggen in zee, ze zwemmen ook de rivieren op.

De aal is een zeeslang in zakformaat. Deze vis heeft al evenveel woordenwisselingen uitgelokt als het zeemonster zelf. Eeuwenlang heeft men zich afgevraagd of dit dier wel kon paaien en eitjes leggen. In 1920 helderde de Deense geleerde Schmidt het mysterie op. Paling ontvlucht onverhoeds vijvers en rivieren en aarzelt niet desnoods over weiden en akkers te glippen om een waterloop te bereiken. Ze zijn dan een arm lang, hebben een fraaie zwarte kleur op hun rug, zijn zilverig op hun buik en hebben grote ogen.

Door de rivieren worden ze meegevoerd naar zee en vandaar naar de oceaan waar ze ongeveer 4.000 km zwemmen naar de Sargassozee. Daar leggen ze op 1000 meter diepte hun eitjes. En daar ook eindigen ze hoogst waarschijnlijk hun leven. De larve van de aal komt weldra weer aan de oppervlakte. Hij is zo lang als een pinknagel als de Golfstroom hem onweerstaanbaar meesleept voor een vier jaar lange tocht die hem tenslotte in Europa doet belanden.

Na twee jaar trekken is hij zo lang als een duim, na drie jaar zo groot als de middelvinger. Na vier jaar is de larve een doorschijnende paling geworden. Nu belandt hij voor de kusten van Europa.

De dieren hebben de reis samen ondernomen en vallen nu op de rivieren aan, waarbij ze een werkelijke muur vormen van verscheidene kilometers lengte en een meter dik. Ze reizen enkel 's nachts. Tenslotte belanden ze in zeearmen en zwemmen ze de rivieren op. Daar groeien de jonge palingen verder. Ze worden eerst palinkjes, dan gele palingen. Ze groeien nog 10 of 15 jaar voor ze zilverig van kleur worden en teruggaan naar zee, zoals hun ouders voor hen.

Ze komen in rivieren sterven

Ook de zalm brengt een deel van zijn leven in zee door. Maar net andersom als de paling gaat hij in de rivieren leggen. Hij aarzelt dan zelfs niet desnoods over versperringen van 2 of 3 meter hoogte heen te springen. Op deze tocht eet hij volstrekt niets. Deze vermageringskuur maakt zijn vlees week en slap.

In rivieren met stromend, helder water, wrijven de wijfjes zich tegen de bodem aan en graven groeven waarin ze kuit schieten. Na deze operatie gaat de zalm kwijnen en sterft hij. Lijken worden door de stroom meegesleept. Soms ontkomen enkele exemplaren met meer weerstand aan de dood en zakken weer de rivier af. Deze kunnen het volgend jaar best terugkomen.

De jonge zalm verlaat zijn geboorteplaats na twee jaar. Hij zakt de waterloop af tot aan de monding en bereikt zo de zee. Daar volgt hij de onderzeese valleien van de Noordzee en het Kanaal, waar de grote rivieren (zoals bekend is) nog honderden kilometers doorlopen.

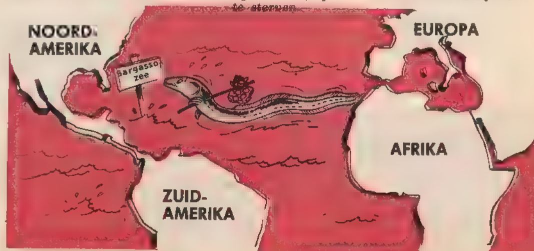
Boosaardigheid bij meer dan 25°

Ook de haaien schijnen onderworpen te zijn aan de machtige wet van de trekzucht. Dr. V. M. Copples (Australië), verzekert ons tenminste op grond van zijn waarnemingen dat een haai boven 42° noorderbreedte noch boven 42° zuiderbreedte ooit iemand aanvalt.

Tussen mei en october vinden we vechtlustige haaien in het noordelijk halfrond tot aan 42° n.br. Na october zou een vrijwillige schipbreukeling niets meer van die roofdieren te duchten hebben boven 21° n.br. Het gevaar zakt daarentegen naar het zuiden af, tot aan 42° z.br.

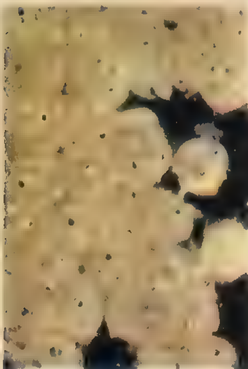
Zouden haaien net als sardines soms met de beweging van het warme water meegaan ? Prof. Capart, van het Museum voor Natuurlijke Historie te Brussel, houdt vol dat de haai heel eenvoudig gevoelig is voor hitte. Boven 23° C kunnen haaien aggressief worden. Boven 25° is zulks altijd het geval. Maar anders dan Copples beweert, blijkt nergens uit dat haaien dan naar andere streken verhuizen. Eenzelfde dier kan nu eens aan een temperatuur onder 23° worden onderworpen en mak als een lam worden of integendeel in water verzeilen dat warmer is dan 23° en zich zijn haaieroeping herinneren. Het probleem van de trek is nog altijd niet opgehelderd.

De aal verlaat de Europese wateren en aarzelt niet 4.000 km door de Atlantische Oceaan te zwemmen om in de Sargassozee te paaien en er vermoedelijk ook te sterven.

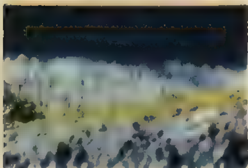

ER IS VAN ALLES NODIG VO

De zee is één groot aquarium

Die bolronde ogen die je aankijken zijn de ogen van embryo's van zeegrondels, visjes die aan onze kust voorkomen, en wier eitjes...

...door middel van een net aan een plat oppervlak worden vastgehouden. Hieronder Meneer en Mevrouw Zeegrondel, op wacht bij het nest.

We stellen ons voor dat de vissen het water doorkruisen, tot het oppervlak schieten en ineens weer pijlsnel tot op de bodem van de zeediepte afdalen.

Maar meestal gaat het niet zo in zijn werk. De oceanen zijn onmetelijk en al zijn er dan vissen zoals de zalm en de paling die duizenden kilometers afleggen, de meeste blijven het liefst op dezelfde plaats, of zo ongeveer.

Het onmetelijke rijk onder de golven bestaat uit heuse provincies. En je ontmoet er vissen die van plaats tot plaats sterk uiteenlopen en zelfs heel andere levensgewoonten hebben.

Aan de kust : een gezellig onderonsje

Vlak voor de kust is het water ondiep. Het daglicht daalt tot op de bodem af, waardoor de algen zich kunnen ontwikkelen. Daarom ook vinden de vissen er een wijkplaats en kunnen ze er hun nest bouwen en zich in rotsholten verbergen. Mannetje en wijfje leven er samen, verenigen hun krachten om er hun nestje te bouwen en hun jongen te beschermen. Het paartje verplaatst zich weinig. De vaak zo stralende tooi van die vissen smelt samen met de rijkgekleurde tekening van algen en koraal.

Het vastelandsplat : twee verschillende provincies

De vastelanden lopen onder zee door, en dan heet de zeebodem tot een diepte van ongeveer 200 meter « vastelandsplat » (zoals bijvoorbeeld onder de Noordzee en het Kanaal). Het leven op de bodem is totaal verschillend van dat aan de oppervlakte wegens de verschillen in lichtsterkte, temperatuur en zoutgehalte.

Op de bodem : venijnige platvissen

De meestal afgeplatte vissen kruipen in het zand weg om op een prooi te wachten. Camouflage is hun voornaamste bescherming, vraatzucht en aggressiviteit hun gewone methode om te jagen. Ze verplaatsen zich weinig.

De vis op het vastelandsplat : eitjes met de stroom mee

Boven is er al de volle zee, ofschoon niet de oceaan. Geen plant, geen rots om beschutting te geven aan de schepsels die deze vaak bewogen oorden bewonen. De wijfjes laten hun eitjes met de stroom meedrijven. Een familieinstinct is er dan ook zeldzaam. Als de temperatuur in de winter daalt, verhuizen sommige vissen naar lager regionen. Ze zijn niet heel erg vraatzuchtig, hun gewone voedsel bestaat vooral uit week- en schaaldieren.

Midden in de oceaan : vissen van de grote vaart...

We zitten nu midden onder de oceaan. Het vastelandsplat is in de diepte geduikeld (2.000, 3.000 meter en nog dieper).

Hier is geen enkele schuilplaats voor de bewoners van dit gebied die geschapen zijn om de zeeën af te zwemmen, om eitjes te leggen die aan de oppervlakte blijven drijven of op geringe diepte onder water. Die vissen hebben het fiere aanzien van grotevaartschepen en zeeschuimers : haaien, zwaardvissen, zaagvissen met een blauwe rug, een witte buik, allen vol levenskracht.

In de diepzee : licht, sprieten en vraatzucht

Op de grootste diepte, waar de eeuwige duisternis heerst, leven vissen met een fijne huid die vaak licht geven. Ze leven dicht bij de bodem en zijn voorzien van vinnen die uitlopen in voelsprieten waarmee ze hun koers kunnen bepalen en de vijandige wereld verkennen waarin ze zich bewegen.

Vissen in de lucht

Vissen hebben net als wij zuurstof nodig om te leven. Er zit zuurstof in water, net als in de lucht. Daarom « ademen » vissen water in. Een speciaal ademhalingsorgaan, de kieuwen, pompt water in. Net zomin als onze longen water kunnen verdragen, kun-

Hierboven het nest van de zeestekelbaars die je op de rechterfoto ziet. De zeestekelbaars bouwt nesten, net als de zwaluw, van stelen en zeewiervezels en legt daar haar eitjes in die ze angstvallig bewaakt.

OR EEN OCEAAN...

nen de kieuwen tegen lucht. Daarom « verdrinkt » een vis zodra hij op het droge is.

Toch bestaan er wel vissen die langere tijd in de open lucht kunnen leven. De paling is daar een voorbeeld van. Als zijn instinct hem ertoe aanzet zo vlug mogelijk naar de Sargassozee te gaan, dan zal het dier, dat soms in een vijver zit opgesloten, uit het water springen en door de weiden naar de naastbijzijnde waterloop kruipen. Hoe het dier dit overleeft ? Het neemt in zijn kieuwkamers een watervoorraad mee. Feitelijk is de paling een duiker met eigen voorziening in omkeerde richting.

De Periophthalmus, een grondelsoort, vormt het toonbeeld van een amphibievis. Hij smokkelt niet zoals de paling. Als hij eenmaal uit het water is, dan ademt hij werkelijk lucht in. Hij kan namelijk dank zij een klassiek stel kieuwen net als andere vissen onder water leven, maar tevens, ademhalen door een aantal papillen in zijn bek die de rol van longen spelen.

Deze grondel leeft in de tropen, aan kusten die begroeid zijn met wortelbomen, die bomen met de dooreengestrengelde wortels die uit het water opsteken. Deze vreemde vis huist in dit net van takken. Vaak springt hij uit het water en klimt in een boom waar hij soms uren in de volle zon ligt. Periophthalmussen wippen vaak uit hun aquarium en zien er geen graat in de kamer waarin ze wonen eens te gaan verkennen.

Die lawaaiige wereld der stilte

Anders dan vaak gedacht wordt, is de wereld onder zee helemaal niet stil. Veel vissen brengen min of meer ingewikkelde geluiden voort. Dat kwam aan het licht door de luisterinstallatie die de Amerikaanse Admiraliteit in de winter 1942-1943 in de Baai van Chesapeake had laten aanbrengen om het naderen van vijandelijke onderzeeërs waar te nemen. Deze laatste lieten zich nooit horen, maar in het voorjaar van 1943 werd de Admiraliteit in rep en roer gebracht door talloze verdachte geluiden. Al vlug bleek dat het vissen waren die echte signalen uitzonden.

Sommige geluiden die deze dieren maken zijn verwant aan die van de krekel. De maanvissen knarsen met hun tanden. De wentelaars of meervallen bewegen hun kop van onder naar boven en produceren daarbij een geluid als het tikken van een klok. De knorhaan laat een werkelijk gegrom horen als je hem uit het water ophaalt. Deze tamelijk lage kreet wordt voortgebracht door twee dikke spieren die op zijn schedel en zijn zwemblaas zitten.

De spiegelrog laat een echt geluid horen, een schreeuw die tot op drie, vier meter afstand hoorbaar is. Het stemorgaan is een spier in de buik waarvan de trilling zich naar de zwemblaas voortplant. Bij de meerval bereikt dit systeem een hoge graad van volmaaktheid. De trilspieren die in de blaas zelf zijn gelegen doen haar trillen als de snaren van een gitaar die hun trillingen naar de klankkast van het instrument overbrengen. De blaas versterkt de geluiden. Het dier herhaalt geregeld zijn kreet, maar telkens op een andere toonhoogte en met een andere klank. Waar al die geluiden toe dienen ? Naar men aanneemt als « liefdeslied » van de mannetjes om de wijfjes te bekoren.

HET ZEEPAARDJE

Het zeepaardje is een vis die rechtop in het water staat. Het dier ziet eruit als een paard uit het schaakspel en beweegt zich sierlijk voort.

Op het ogenblik van het leggen staan mannetje en wijfje tegenover elkaar te dansen. Beide gaan zo op en neer, draaien rond en groeten. Tenslotte omstrengelen ze elkaar met hun grijpstaart. Het mannetje opent half een zak die aan zijn onderlijf zit. Het wijfje legt er twee- of driehonderd eitjes in die met een kleverige stof aan elkaar gekoekt zitten. Het mannetje bewaart het legsel twee maanden lang. De eitjes worden uitgebroed in de buik van de vader die elk klein zeepaardje op zijn beurt uitstoot en in smarten baart zoals een levendbarend wijfje. De jonge zeepaardjes beginnen *al vrij te zwemmen* direct na hun geboorte.

De Felichthys, een meerval uit de buurt van Florida, legt zijn eieren in zijn mond. Dit dier dat 70 cm lang is, heeft een bek zo wijd als een wijnfles. Daarin stopt hij alle zestig eitjes die hij gelegd heeft. Elk eitje is zo groot als een noot. Twee maanden lang leeft het dier langzaam voort, zonder zich één enkele maal te voeden, en behoedt gewetensvol zijn kostbare lading.

Het Dwergmannetje (een duim groot) leeft op het lichaam van het wijfje (een meter lang). Als twee Dwergmannetjes zich vastgebeten hebben in de buik van hun gemeenschappelijk wijfje, blijven ze daar voorgoed zitten. Het weefsel van hun tong versmelt met dat van het wijfje, zodat de bloedsomloop van het wijfje en haar beide wederhelften één geheel vormt. Het hart van de mannetjes houdt weldra op te kloppen en verschrompelt. Daar de mannetjes gevoed worden door het bloed van hun levensgezellin, gevoelen ze geen behoefte meer zich uit eigen krachten te voeden. Zo komt het dat hun maag op haar beurt verdwijnt. Evenals de slokdarm, de tanden, de longen...

DE VISSER IS EEN VIS...

Op het vastelandplat wiegelt een ongewoon wier. Maar het is geen echt wier, het is een verraderlijke valstrik. Als een nieuwsgierige zeebaars er bijvoorbeeld dicht bij komt en er met zijn neus langs strijkt, gaat het zand onder de zeeplant plotseling omhoog. En in een wolk van slib doemt er een dreigende gedaante op. De Zeeduivel die als een rob op zijn borstvinnen steunt, slokt de ongelukkige baars op.

De Zeeduivel heeft een rugstraal op zijn snuit die hij als lokorgaan en hengel gebruikt. De vis graaft zich in het zand in zoals de rog en laat enkel zijn ogen en zijn lange hengel erbovenuit komen.

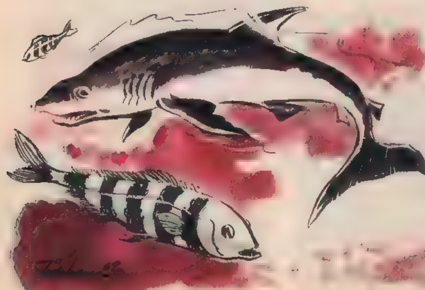
Zijn grote mond telt een groot aantal tanden die in verschillende rijen achter elkaar staan, zoals de stoelen in een bioscoop. Die tanden zijn puntig en staan naar binnen toe om te kunnen beletten dat de prooi ontsnapt. Bovendien werkt dit gebit met scharnieren. Zo kan het bij het verzwelgen van de prooi naar binnen kantelen en later weer in de gewone stand terugkomen.

Meestal slikt de Zeeduivel alles met huid en haar door. Zijn slachtoffers komen nog levend in zijn maag terecht. Maar deze schrokkigheid, gepaard met de gesteldheid van zijn gebit, kunnen hem lelijke parten spelen. Als een Zeeduivel een vis heeft gevangen die even groot is als hijzelf, dan kan hij hem noch doorslikken noch uitspuwen. En dan stikt hij in zijn buit.

De Ceratiidae die in de oceaandiepten wonen zijn neven van de Zeeduivel. Ze hebben een grote mond met geduchte tanden en ook een « hengel » op hun snuit. Natuurlijk zijn de dieren in deze lichtloze wereld meestal voorzien van lichtgevende organen. De Gigantactis heeft op zijn kop een rugstraal die wel driemaal zo lang is als zijn lichaam. De Dolopichthys prijkt met een toestel dat verbluffend veel op een vishengel lijkt. Alles is er : de roe, het snoer en de weerhaak.

Dit is evenzo bij de Lasiognathus. Deze vis herinnert aan een racewagen die is opgetuigd met een lichtgevende antenne. Feitelijk is dat net als bij de Zeeduivel een lokorgaan. Dit aanhangsel beweegt onder invloed van de stroom en lokt de nieuwsgierigen aan die dan meteen door het monster worden opgeslokt.

TAFELSCHUIMERS & CIE

Het Loodsmannetje (Naucrates Ductor) verdient zijn naam door het feit dat hij geacht wordt de haai tot gids te dienen. Het is inderdaad allermerkwaardigst het dier aan het werk te zien. Het lijkt wel of het met zijn vrienden de haai aan een onzichtbaar touw op sleeptouw heeft genomen, zoals kleine sleepboten een grote oceaanstomer naar de uitgang van de haven slepen. Je ziet ze druk in de weer voor de muil van het monster, net of ze eten voor hem zoeken en het vervolgens met hun reusachtige makker delen. Deze betoont zich volstrekt niet vijandig tegenover zijn geleide. Maar in werkelijkheid loodsen de Loodsmannetjes de haai helemaal niet. De haai zou ze eigenlijk het liefst opeten als hij kon. Maar de Loodsmannetjes zijn zo vlug als water en zo behendig dat de haai nooit kans ziet ze te grijpen. Daar deze laatste en zijn omgeving dezelfde smaak aan de dag leggen, slagen ze er tenslotte in door de nood gedwongen in vrede en vriendschap samen te leven.

De Loodsmannetjes sluiten zich trouwens niet uitsluitend bij de haaien aan. Het zijn gemene klaplopers die leven van de brokken die alle grote vissen (Reuzenrog, modderkruiper en zelfs schepen) overlaten. Het gebeurt ook wel dat ze voor een duiker uit zwemmen. Deze krijgt dan de wonderlijke gewaarwording dat de kleine visjes hem de weg wijzen. Wil de zwemmer soms rechtsaf ? De loodsmannetjes raden zijn bedoeling en slaan direct naar rechts af.

- 11 -

BELANGRIJK

Als je dit micro-boekje wilt maken, moet je eerst de middelste bladzijden uit dit nummer halen. Deze vier bladzijden moet je zorgvuldig bewaren omdat ze een onderdeel vormen van het MACRO-VERHAAL. Vervolgens maak je de bladzijden van het MICRO-BOEKJE los. Houd je precies aan de aanwijzingen en sla, als je het boekje gevouwen hebt, een nietje in het midden. Daarna moet je de bladzijden met een mes of een schaar opensnijden.

Bewaar dit boekje zorgvuldig. Er zullen er nog meer komen en na verloop van tijd heb je dan een prachtige micro-bibliotheek.

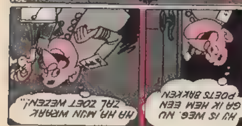
Volgende week :

PEANUTS

- 8 -

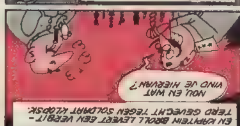

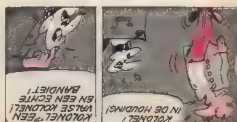
- 5 -

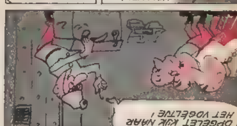

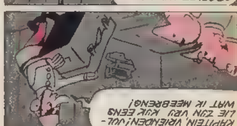

- 32 -

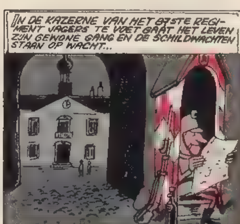

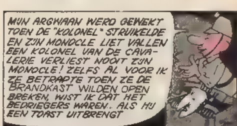

- 9 -

- 4 -

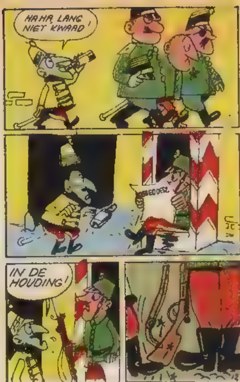

- 33 -

DE KOLONEL VAN PICKENICK

BRUSSEL — DEN HAAG
PARIJS — MONTREAL

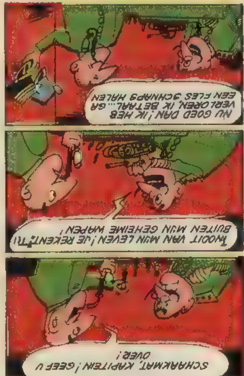
- 12 -

MAAK HIER DE TWEEDE VOUW

- 13 -

- 6 -

HIER VOUWEN — NAAR BINNEN

- 7 -

DIT IS DE EERSTE VOUW DIE JE MOET MAKEN OM HET MICRO-BOEKJE

28 34

- 3 -

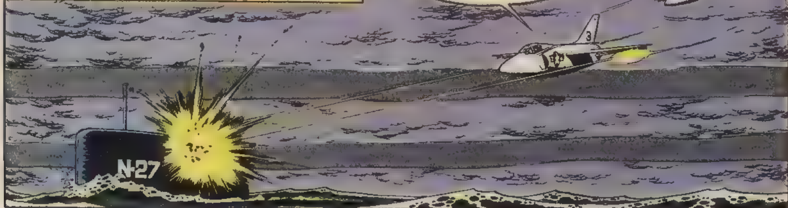

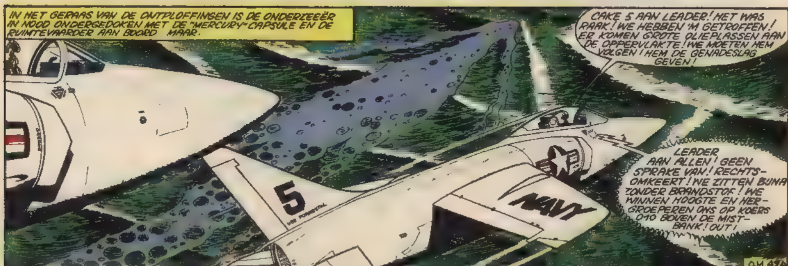
10 -

OPERATIE "MERCURY"

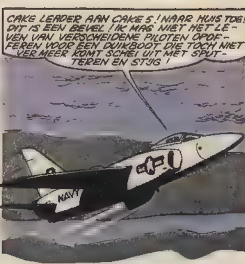
BUCK DANNY

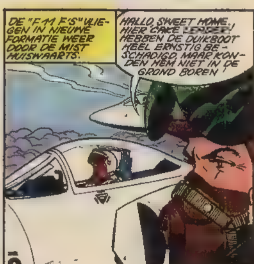
Het bevel is gegeven dat de Mercurycapsule tot iedere prijs vernietigd moet worden. Hij bevindt zich echter in handen van de vijand.

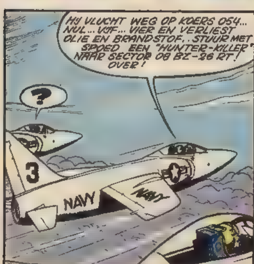

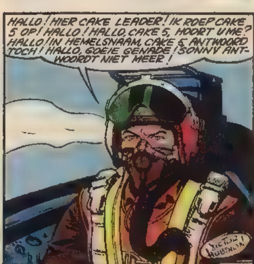

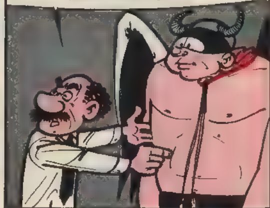

Wordt vervolgd

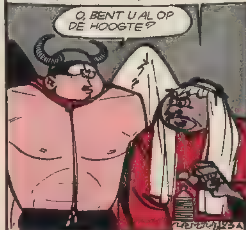
HET KRUID DER

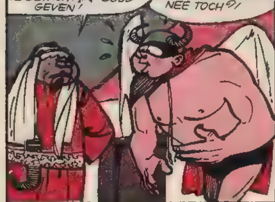

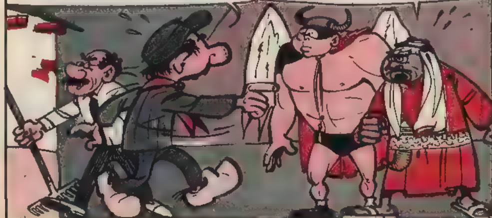

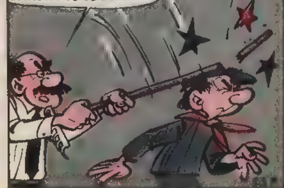

GRAMSCHAP

Sjeik Mahmoed-Ibn-Sjasjmoesj denkt aan een djinn toen hij probeerde Kaspar te hypnotiseren.

Werdt vervolgd

NILS HOLGERSSONS

Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin van Zweden hebben plaats genomen op de voorste rij van het balcon. Op het toneel twee en twintig jongelui opgesteld alsof er een passer en een liniaal aan te pas zijn gekomen. Een voor een komen ze voor de microfoon die aan de rand van de orkestbak staat en stellen zich aan het publiek voor... elk in zijn moedertaal...

Erwin Pulka, Oesterreich... Luc Fanon, België... Joao Eugenio Chavez, Brazil... Eero Loeytoenen, Suomi (Finland)... Marc-François Gayda, France... Frans Berkhout, Nederland... Kenich Sakita, Japan...

Ze zijn allen zowat even oud. Maar lang niet even groot! De ene gaat op zijn tenen staan, terwijl de andere verplicht is ineen te krimpen om zich voor de microfoon verstaanbaar te maken.

Maar hier komt nr. 22, de laatste van de troep : Sven Lundberg, Sverige...

Weer klinkt er een applaus op, iets vuriger en iets langer dan voor de anderen. Want Sven is een ster, evengoed trouwens als de gans die hij aan het lijntje houdt.

Een rolletje voor Gustaaf VI

Vanavond komt heel Stockholm in het Sergeltheater samen om de wereldpremière bij te wonen van de duurste film die Zweden ooit geproduceerd heeft : « Nils Holgerssons Wonderbare Reis ».

Voor hen die de geschiedenis van Nils Holgersson, ontsproten aan de verbeelding van de romanschrijfster Selma Lagerlöf, niet kennen, zullen we deze in enkele woorden samenvatten. Nils is een boerenzoon met een ontzettend lastig karakter. Op een dag, als zijn ouders niet thuis zijn, vangt hij een « tomte » ofte wel een dwergje. Maar het wezentje wreekt zich meteen op die nare jongen door hem zo klein als Tom Poes te maken. Nils probeert de gander van zijn ouders te verhinderen met de andere wilde ganzen naar het noorden te vliegen. Verloren moeite! Morten neemt Nils mee de lucht in. En dit wordt het uitgangspunt van een wonderbare luchtreis die Nils naar alle hoekjes van Zweden brengt.

Zo'n onderwerp op het doek brengen was een waagstuk. Maar dank zij een rijke fantasie en een onuitputtelijk geduld en ook door kunstig trucs die angstvallig geheim worden gehouden is Kenne Fant, de regisseur, erin geslaagd de toeschouwers de illusie te geven dat Sven, alias Nils, werkelijk maar twee turven hoog is!

Het is een pakkend gezicht het kleine baasje tussen al die ganzen in te zien vliegen. Wie van alle aanwezigen zeker niet het minst geboeid werd, dat was wel Zijne Majesteit Koning Gustaaf VI, die in deze film zichzelf is. Aldus is de Zweedse vorst de eerste van alle regerende gekroonde hoofden die als acteur in een speelfilm optreedt.

Ganzen zijn heus niet van gisteren!

Een der opvallendste kunststukjes uit deze film is het feilloze spel van de dieren. Een speciale vermelding verdienen de gander Morten en de vos Smirre, die werkelijk verbluffend spelen, alsook hun dresseur Johan Wiklund, die een eindeloos geduld heeft betoond.

« Zo dom als een gans » is een uitdrukking die we gerust uit onze woordenschat mogen weglaten, zei Kenne Fant tegen me. Kijk maar eens naar Morten...

Of « Nils Holgerssons wonderbare Reis » het ganzengeslacht in ere zal herstellen, weet ik niet. Maar over Morten hoef je je heus geen zorgen te maken. Die zal zijn leven niet in een braadpan eindigen. Die zal in zijn oude dag dank zij een vet pensioen in weelde baden. En dat is ook wel het minste wat men voor hem kon doen.

Charles JADOUL.

Nils in duimpjesgestalte. Als je ontdekken

Het is avond geworden. Na een eerste etappe van zijn wonderbaarlijke rondvlucht is Nils zielsgelukkig dat hij een veilig warm onderkomen vindt in het dons van de gander Morten, zijn vriend.

Bij de wilde ganzen moet je vroeg uit de veren. Nadat je je even opgeknapt hebt, gaat de reis weer verder, de hele lange dag. Nils en Morten zullen weldra Lapland leren kennen.

WONDERBARE REIS

kunt welk trucje hier gebruikt werd, dan mag je trots zijn op je scherpzinnigheid.

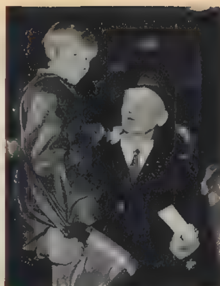
Nils Holgersson heeft zijn normale grootte teruggevonden. Hij zegt de wilde ganzen vaarwel...

ALBERT LAMORISSE EN ZIJN WONDERCAMERA

Heb je « Crin Blanc » gezien ? En « Le Ballon Rouge » ? Ik wed van wel. Wel, dan ken je ook de meesterlijke cineast Albert Lamorisse. In 1960 bracht Frankrijk in Venetië zijn eerste langere film uit. Dit was de « Voyage en Ballon », die Lamorisse kon maken nadat hij zijn vermaarde vliegende camera tot stand had gebracht. De hele betekenis van zijn uitvinding zit in het uitschakelen van alle hinderlijke trillingen, waardoor het opnametoestel aan boord van een helicopter kan worden gemonteerd. De combinatie van deze beide moderne apparaten heeft ons filmscènes opgeleverd die al even verbluffend als origineel zijn.

Kenne Fant heeft overvloedig gebruik gemaakt van dit procédé in zijn film. Albert Lamorisse is voor hem de beste technische raadgever gebleken.

DE ECHTE NILS IS EEN 61-JARIGE YANKEE

Selma Lagerlöf schreef haar boek voor haar aangenomen zoon, om hem op een prettige manier met de aardrijkskunde van Zweden kennis te laten maken. « Nils Holgerssons wonderbare Reis » is van alle Zweedse letterkundige werken in het buitenland verreweg het bekendste. De echte Nils is naar de V.S. uitgeweken. Een mens wordt er nooit jonger op. Het was een naar maat gemaakte 61-jarige Yankee die de première van de film — zijn film — bijwoonde en de twee en twintig Nils Holgerssons van verschillende nationaliteiten, die voor de gelegenheid door het Zweedse Rode Kruis en de SAS (Scandinavian Airlines System) waren uitgenodigd, verwelkomde. Wat de andere « echte Nils » betreft, die van de film, Sven... wel dat was een gewone jongen zoals andere jongens. Alleen met dit verschil dat hij een tikje meer handtekeningen weggaf dan zijn een en twintig collega's. Sven is uit 10.400 Zweedse jongens gekozen om Nils Holgersson op het doek uit te beelden. Op een dag kwam hij van school en meldde zijn ouders — zijn vader is tandarts — dat er een fotograaf op school was geweest. Een van de foto's was bijzonder goed uitgevallen. Sven had in zijn ogen dat guitige lichtje dat zijn moeder zo goed van hem kende. Deze opname nu werd naar Kenne Fant gestuurd. En zo veranderde Sven in Nils. En als Nils zul je hem binnenkort op het witte doek aanschouwen.

Kleurenfoto's NORDISK TONEFILM

(1) OPRICHTER VAN DE PADVINDER.

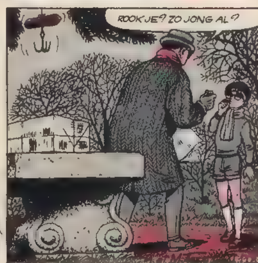

WOLVEN

De Beverpatrouille

A. en M. Tacq

Onze helden bevinden zich in een park om een man af te loeren, die, naar zij menen, de hoofdpersoon is uit het spel.

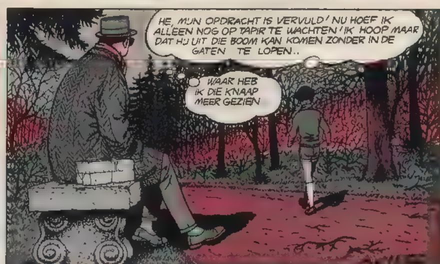

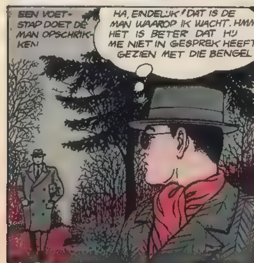

Wordt vervolgd

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

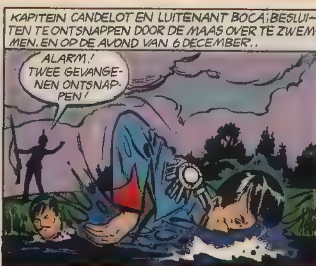
EEN

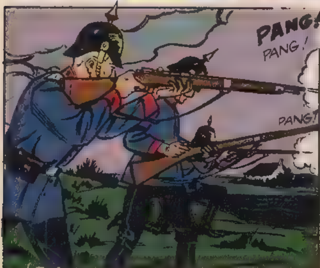

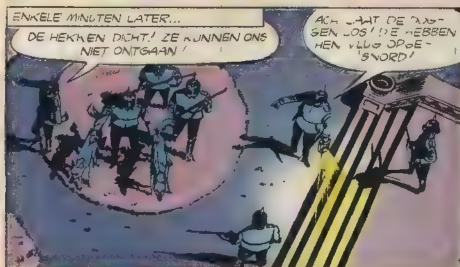

MOEDIG SOLDAAT

(1) WIE DAAR?

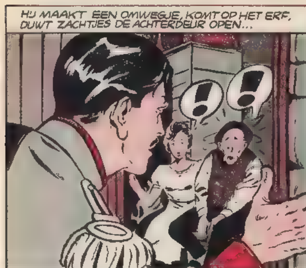

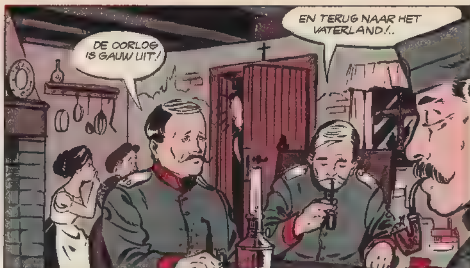

Vervolg →

DE SPANNENDE VERHALEN
VAN OOM WIM

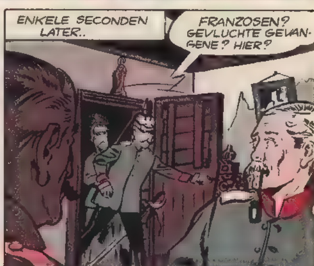
EEN

(1) IK GA NAAR BED

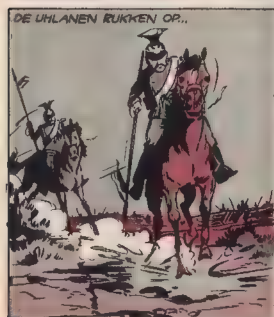
MOEDIG SOLDAAT

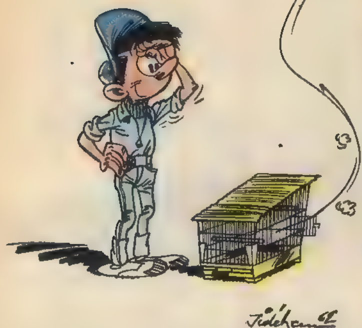

ALOUETTE II : EEN

Het gebruik van draaiende draagvlakken is zeker geen uitvinding van de laatste tijd. Maar tot in 1940 kwam geen enkel vliegtuig van die aard, of het nu een helicopter dan wel een autogiro was, verder dan het proefstadium. Pas na het uitbreken van Wereldoorlog II begon men in te zien welke mogelijkheden een helicopter bood. Zo brachten de Amerikanen in 1942 de Sikorsky Hoverfly tot stand, terwijl de Duitsers hunnerzijds de Fa 223 bouwden. Toen het einde van de oorlog kwam, maakten de Geallieerden zich onmiddellijk meester van de vijandelijke plannen en lieten ze die door de Duitsers ontworpen toestellen in hun eigen fabrieken bouwen. Zo kwam het, dat de maatschappij Sud-Aviation, die al in 1934 een afdeling voor wentelende wieken had opgericht, de toestemming kreeg om de Fa 223 aan te maken. Deze helicopter, die SE 3000 werd gedoopt, deed maar weinig van zich spreken, tot op een mooie dag in 1953 de Franse ingenieurs, na telkens weer nieuwe wijzigingen, het aanzijn gaven aan de SE 3120 Alouette I, die voorzien was van een Salmson 220 pk motor. Amper was de eerste vlucht geëindigd, of dit toestel veroverde de eerste plaats onder de helicopters van de hele wereld door achtereenvolgens acht Franse en zes wereldrecords te breken. Na deze opzienbarende start raakte Alouette een beetje in het vergeethoek, tot...

Bij Sud-Aviation wordt er gezwoegd

Toen in 1955 de productie van de fabriek in Toulouse uit een langdurige slaap ontwaakte, betekende dat een zware slag voor de Engelse en Amerikaanse helicopterfabrikanten. De knappe prestatie van de Franse ingenieurs kon feitelijk in één woord worden samengevat : Turboméca. Deze maatschappij, een specialist in de bouw van middelsterke turbines, kwam namelijk op zekere dag bij de ingenieurs van de SUD aankloppen met het plan te Salmson 220 pk te vervangen door een Artouste II turbine van 320 pk die de rotor moest aandrijven. Dit al bij voorbaat zeer belangwekkende idee bracht evenwel enorme practische moeilijkheden mee : de Artouste turbine moest wegens zijn beperkte diameter met een snelheid van 35.000 toeren per minuut draaien, terwijl de aan te drijven rotoras niet meer dan 360 omwentelingen kon maken. Het ingewikkelde probleem werd opgelost door gebruikmaking van planeetwielaandrijving waardoor de snelheid van de as aan de uitgangszijde van de turbine tot 6.000 toeren per minuut werd verlaagd. In dit stadium vertakt de transmissieas zich in twee stukken (respektievelijk voor de staart- en voor de hoofdrotor), wier snelheid voor de tweede maal gereduceerd wordt door een planeetwielendrijfwerk.

Turboméca + Sud-Aviation : een werk van Artouste

De ingenieurs hoefden er niet lang naar te raden wat de Alouette een voorsprong zou geven ten opzichte van de helicopters die een zuigermotor gebruiken. Dank zij de turbine zou het ten eerste mogelijk zijn de trillingen, die niet alleen onaangenaam zijn voor de passagier, maar vooral bijzonder schadelijk voor de hoofdorganen van het toestel, totaal uit te schakelen. En afgezien van dit practische voordeel zouden er ook nog heel wat opmerkelijke technische verbeteringen worden verkregen. De lichtheid van de motor in verhouding tot het geleverde vermogen zou de kans bieden de nuttige lading te verhogen zonder dat de afmetingen van het toestel groter hoefden te worden. Dit betekende een belangrijke vereenvoudiging van de koelsysteem en een winst aan ruimte, die de toegang tot het mechanisme en daarmee het onderhoud van de motor zouden vergemakkelijken. Ik mag deze lofzang op de Alouette niet besluiten zonder nog te vermelden dat de Sud-Aviation een eindoplossing heeft gevonden voor het bij een helicopter zo altijd zo netelige probleem hoe de gastoevoer met de bewegingen van de spoedhefboom te coördineren. Tot dusver moest

LIFT ZONDER KABEL

de piloot namelijk, omdat de grenzen waartussen een rotor zich kan bewegen zeer dicht bij elkaar lagen, zijn oog voortdurend gericht houden op de rotatiesnelheid van zijn rotor. Voor de Alouette stelt dat probleem zich niet, want een regelaar handhaaft automatisch de rotatiesnelheid zonder dat de piloot zich daarom hoeft te bekommeren. Als we alle voordelen die verbonden zijn aan het gebruik van een turbine hebben opgesomd, moeten we echter erkennen dat er toch nog een heel klein vuiltje aan de lucht is bij deze Franse prestatie. Jullie weten immers allemaal heel goed dat wie turbine zegt, tevens brandstofverbruik zegt, ofschoon kerosene, goedkoper uitkomt dan de door de zuigermotoren gebruikte benzine. Na deze schets van de voor- en overigens zeer geringe nadelen van de Alouette II, is het misschien wel nuttig van de theorie naar de praktijk over te stappen en de verrichte prestaties te beoordelen.

Een leuze : steeds hoger !

Met een totale lengte van 9,70 m kan de Alouette 175 kg vervoeren bij een kruissnelheid van 170 km/u en wel gedurende drie uur (d.w.z. over om en nabij de 560 km). Over kortere afstanden kan de nuttige lading natuurlijk worden verhoogd tot 675 kg. Dit zou nog niet eens zo heel bijzonder wezen, als de Alouette II niet al drie maanden na zijn eerste vlucht op 6 juni 1955 het wereldhoogterecord voor helicopters in alle categorieën had gebroken door tot 11.000 meter te stijgen. Om zijn aanzien nog te verhogen, voerde dit toestel met roterende draagvlakken doodleuk een reeks reddingen in de bergen uit die iedereen nog vers in het geheugen liggen. Door al die oorzaken bij elkaar is de vliegende Sint Bernhard een ongekend succes geworden in de annalen van de wentelende wieken en het is dan ook geen wonder dat zeventien landen (zoals Duitsland, de V.S., België, enz.) er een zeker aantal besteld hebben, zowel voor de burgerluchtvaart als voor de militaire. Het aandrijvingssysteem zelf heeft zich ook verder ontwikkeld. De Engelsen bijvoorbeeld hebben grote vorderingen gemaakt op dit gebied dank zij de D. H. Gnome en Napier Gazelle, welke zij pasklaar hebben gemaakt voor de Sikorsky S58 en S55 die door de firma Westland in licentie wordt gebouwd. Laten we tot slot nog even aanstippen dat onlangs een nieuw model, de Alouette III, is klaargekomen. Het is uitgerust met een Artouste III B straalmotor en kan zeven passagiers vervoeren, terwijl de Alouette II er maar vijf kon opnemen. Hierdoor worden, naar het zich laat aanzien, nieuwe verschieten voor deze helicopter geopend en mogen we op zijn minst de hoop koesteren dat we in de komende jaren nog veel van de Alouette zullen horen.

Technische kenmerken :

Doorsnede van de rotor : 10,20 m.

Lengte : 9,70 m.

Breedte : 2,08 m.

Kruissnelheid : 170 km/u.

Stijgsnelheid : 5 m/sec.

DOOR SIRIUS

TIMOER IN

Op het slagveld van Hastings vertrouwt een Saxisch.

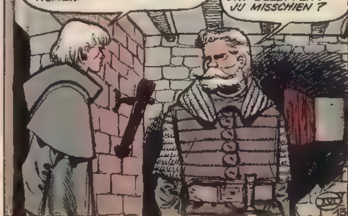

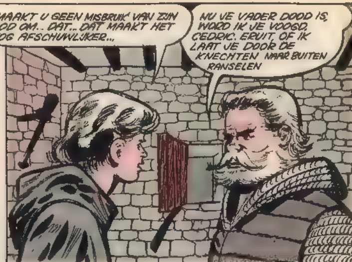

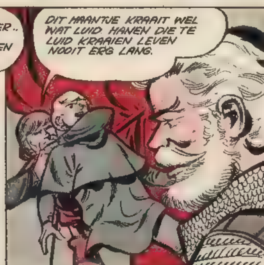
DE EED VAN HASTINGS

edelman de zorg voor zijn zoon aan Timoer toe.

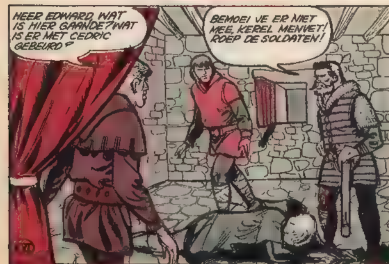

Wordt vervolgd

VAN PAARDEN EN MENSEN

OOK al houden we ons hier anders vooral met de gedragingen van dieren bezig, ditmaal kan ik de verleiding niet weerstaan je drie verhalen te vertellen, waarvan het eerste een paard tot hoofdpersoon heeft, maar de twee andere, al gaan ze eveneens over het paard, evenwel de mens zelf tot held hebben.

Ik had indertijd een goede kennis, een paardenkoopman, die niet mank ging aan een overmaat van eerlijkheid. Voor hij de markt bezocht om een paard te verkopen, — het was meestal een afgejakkerde knol, die er allesbehalve aanlokkelijk uitzag — gebruikte hij een zonderling trucje. Hij « maakte het dier op », kamde het tegen de draad in, bracht zijn manen in de war en plakte het vol met modder, kortom, hij maakte er een soort monster van, dat zelfs de minst gewiekste koper nog niet voor een schijntje gewild zou hebben ! Een rare manier van doen als je bedenkt dat paardenhandelaren altijd juist hun best doen om zelfs hun onaantrekkelijkste dieren er nog zo voordelig mogelijk te laten uitzien. Ze kammen ze, vlechten hun manen en staart en versieren ze met papiljotten in allerlei kleuren.

Maar wat gebeurde er toen onze koopman op de markt verscheen ? Wel, enkele boeren, die voor leperds doorgingen, kwamen er als de kippen op af, ze hadden er zeker de lucht van. Toen ze zagen hoe beroerd het beest er uitzag, flitste er een helder ideetje door hun overigens met bier en jenever benevelde brei : « Als dat paard met al die vuiligheid op zijn lijf nergens op lijkt, dan komt dat doordat het niet goed wordt onderhouden. Als 't eenmaal behoorlijk is opgedoft, dan valt het best mee ! » De boeren betaalden de prijs — een habbekrats — namen het beest mee en ontdekten later onder de verdroogde modder niks dan een afgetakelde knol ; een hopeloos geval, waarvoor ze nog veel te veel hadden gedokt !

Ons tweede verhaal spreekt al evenzeer boekdelen over de oneerlijkheid van sommige paardenkooplieden. Maar ditmaal is een oude boerin de heldin. Deze bejaarde vrouw merkte op een mooie dag dat haar muilezelin mank liep. Het dier had vermoedelijk een pees of zoiets verrekt, wat op zo'n vergevorderde leeftijd waarschijnlijk nooit meer zou genezen. Om er niet alles bij in te schieten, besloot ze het dier te verkopen, zonder echter veel van de opbrengst te verwachten. En zo trokken ze op een marktdag samen naar de stad. De manke muilezelin volgde de oude vrouw over de hobbelige wegen. Twee kooplieden zagen het geval, bekeken de ezel op de keper en vooral zijn poten. Een van onze beide mannen stootte zijn kameraad met de elleboog aan. In de holte van de rechter achterhoef, die van de zieke poot, zat een dikke kei, die volgens de mannen de oorzaak van de kwaal was. Als de poot eenmaal van die kei verlost was, dan zou het dier wel weer net als vroeger lopen en zou er niets meer van het gebrek te zien zijn. Ze gaven de oude vrouw dus de bescheiden som die ze vroeg en stapten op met het gevoel dat ze een goed zaakje hadden gedaan.

Maar wat die uitgeslapen paardenkopers niet begrepen, was dat de ezelin, toen ze die kei eenmaal uit de hoef hadden genomen, toch nog hinkte.

Ze hadden de boerin op de terugweg eens moeten zien en vooral horen, zoals ze in zichzelf met een sluw lachje mompelde : « Als ze eens wisten dat ik dat ding er zelf ingestopt heb. »

Ons laatste verhaal gaat over de psychologische reactie van het paard. Daar zijn alle Zigeunerpaardenkooplui mee vertrouwd en ze weten die goed uit te buiten. Vroeger zagen hun paarden er op de markt heel wat vuriger uit dan alle andere. Ze droegen hun hoofd hoog in de nek, strekten hun hals, trappelden, kortom, legden een veelbelovende vurigheid aan de dag. Hoe groot was dan ook niet de verbazing van de kopers, als ze thuis tot de ontdekking kwamen dat de dieren al vlug slap, suf en futloos werden, in één woord onbruikbaar.

Het geheim van deze droeve toestand zat 'm hierin : in hun kampen plachten de nomaden vaak uren lang met een emmer vol steengruis voor de neus van hun oudste knollen te rammelen. Dit maakte zo'n leven, dat de dieren er tureluurs van werden en als razend stonden te trappelen. Deze behandeling werd dikwijls herhaald en deed bij de oude knollen een reflex ontstaan. Amper zagen ze een emmer of ze herinnerden zich hun kwelling en werden schichtig, waardoor ze de indruk wekten dat ze nog vurige, pittige dieren waren.

En de hemel weet hoeveel emmers en blikken bussen of andere dergelijk dingen er op een jaarmarkt te zien zijn !

KNIP DEZE PAGINA UIT... HET IS EEN LEGO-IDEE !

LEGO

VAN KLEIN TOT GROOT...

Groot en klein, jong en oud, interesseert zich voor LEGO! Steeds opnieuw zal je pret beleven aan de prachtige constructies, die je er zeer gemakkelijk mee maken kan.

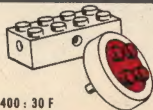
Begin met eenvoudige en toch amusante onderwerpen. Al naar gelang je je verzameling aanvult, maak je grotere en ingewikkelder bouwwerken, die je iedere dag meer boeien.

Met LEGO kan je een oneindig aantal modellen verwezenlijken : huizen, kastelen, vrachtwagens, treinen, naaimachines, windmolens, een ganse stad, enz... enz...

LEGO System

Hoe meer LEGO,
hoe volmaakter het spel !

publiart

Doos n° 400 : 30 F

Universele dozen van 55 tot 1.350 F

Aanvullingsdozen 15 F

DE WERELD IN DE WEEK

MAANDAG

Een nieuwigheid op de Amerikaanse markt : « Gelukkige adem ». Het is een tandpasta voor luxehonden.

DINSDAG

Misnoegd omdat zijn broer, een bokser, k.o. was geslagen, trok een zekere Guglielmo Innocenti zijn jasje uit, klauterde in de ring, duwde de scheidsrechter op zij en gaf de winnaar een afstraffing. De Modeense politie moest tussenbeide komen om die opvliegende broer tegen de woede van het publiek te beschermen.

WOENSDAG

Een Tsjechoslowaakse dokter beweert dat de kleur van spijzen op de eetlust werkt. Deze wordt geschaad door fletse kleuren, maar bijzonder aangewakkerd door groen en hardrood.

DONDERDAG

Een stamhoofd in Katanga heeft op zijn wagen (een oude Ford) een klakson laten aanbrengen die bedrieglijk het gedreun van de tamtam nabootst.

VRIJDAG

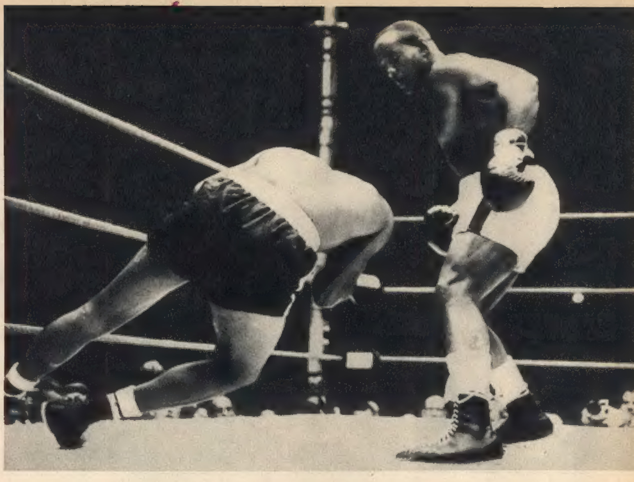
Op de vismarkt te Tromsö (Noorwegen) is in een kabeljauw 't lichaam van een hondje ontdekt.

ZATERDAG

Merkwaardig : de vakbond van dokwerkers in de Londense haven heeft voor zijn leden een danscursus ingesteld.

ZONDAG

Een Amerikaanse « best seller ». Het sinds maanden meest verkochte boek in de V.S. is een populaire brochure getiteld : « Hoe maak ik het beste mijn testament ? »

DE BESLISSENDE SLAG : Sonny Liston heeft de zwakke plek in de verdediging van zijn tegenstander gevonden. Floyd Patterson gaat tegen de planken en zal tien seconden later « out » geteld worden en zijn wereldtitel verliezen.

SONNY LISTON

is 's werelds 22e kampioen zwaargewicht

Alles of zo goed als alles is nu wel gezegd over de tamelijk verontrustende persoonlijkheid van Sonny Liston, de voormalige tuchthuisboef die naar het schijnt berouw van zijn zonden heeft en die door zijn herculische kracht kans heeft gezien in honderd zes en twintig tellen wereldkampioen boksen zwaargewicht is geworden, ten koste van de ongelukkige Floyd Patterson, een anders waardevol athleet, die echter meer dan twintig pond te licht was voor zijn tegenstander. Laten we nu maar niet terugkomen op die bliksemmatch noch op de winnaar, behalve om nog even aan te stippen dat Sonny Liston de 22ste vuistvechter is die 't tot wereldkampioen zwaargewicht heeft gebracht.

Althans in onze tijd, want als we de even betwistbare als betwiste stukken mogen geloven, riep al in 1719 een zeker Figg, natuurlijk een Engelsman en schipper op de Theems van zijn vak, zichzelf uit tot de beste bokser « in the world ». In die tijd worden de wedstrijden, waarvan de regelmatigheid sterk te betwijfelen valt, gezien de weddenschappen waar ze toe leidden, met de blote vuist gebokst.

De werkelijke eerste kampioen zwaargewicht is James J. Corbett, die 7 september 1892 in New Orleans John Sullivan in de 21ste ronde k.o. sloeg.

Sindsdien zijn er zeventig jaar verlopen en in die periode hebben een en twintig boksers de hoogste titel veroverd.

De lotgevallen van een titel

J. J. Corbett zou zijn kroon van 1892 tot 1897 bewaren. In dit laatste jaar werd hij door de Engelsman Bob Fitzsimmons in de 14de ronde knockout geslagen. Fitzsimmons werd twee jaar later, om nauwkeurig te wezen op 9 juni 1899 op zijn beurt door de Amerikaan Jim Jeffries geklopt (k.o. in de 11de ronde). In 1905 trok Jeffries zich uit de bokswereld terug en toen hij een gevecht tussen Marvin Hart en Jack Root in Reno (Nevada) moest leiden, riep hij de winnaar Marvin Hart tot zijn opvolger uit.

Enkele maanden later, op 23 februari 1906, moest Hart zich in Los Angeles op punten laten verslaan door de Australiër Tommy Burns.

En hier is een evenement : Burns zet 26 december 1908 in Sydney zijn titel op het spel tegenover de zwarte kolos Jack Johnson, die in de 14de ronde door ophouden zegeviert, aangezien het gevecht door de... politie wordt stopgezet. Voor de eerste maal wordt de titel het eigendom van een gekleurde bokser.

In de Verenigde Staten waar rasvooroordelen zoals iedereen weet nog sterk verbreid zijn, verwekt Johnsons triomf deining en de oud-kampioen Jim Jeffries besluit in de ring terug te keren en richt een uitdaging tot zijn opvolger. De match heeft 4 juli 1910 te Reno plaats en loopt op een nederlaag voor de blanke uit, daar Jeffries in de 16de ronde k.o. wordt geslagen.

Van Johnson tot Tunney

En hiermee verlaten we de prehistorie van de bokssport. Het rijk van de goedmoedige Johnson blijft voortbestaan tot in 1915, als hij in Havanna door Jes Willard in de 26ste ronde k.o. wordt geslagen. In 1919 verschijnt een « schrik » voor het voetlicht : Jack Dempsey, bijgenaamd « de leeuw van Utah ». Nadat hij Willard in de 3de ronde tot opgeven heeft gedwongen, maakt hij de Fransman Georges Carpentier, wereldkampioen halfzwaargewicht op 2 juli 1921 door k.o. in de 4de ronde af. Deze wedstrijd Dempsey-Carpentier veroorzaakte zowel in de V.S. als in Europa een geweldige belangstelling en ook tegenwoordig nog wordt hij dikwijls in herinnering gebracht, allereerst door de beide tegenstanders, die de beste vrienden van de wereld zijn gebleven — of liever geworden.

Dempsey zal in 1926 baas boven baas vinden in de persoon van een oud-officier van de « Marines », Gene Tunney geheten. Deze wint het op punten in slechts 10 ronden te Philadelphia. Waar Dempsey als het ware een natuurkracht was, was Tunney in zekere zin de intellectueel van de boksring. Twee jaar later, nadat hij zijn eerste succes op Dempsey nog bevestigd had, trok hij zich ongeslagen uit de bokssport terug om in zaken te gaan.

Moderne tijden

Na Tunney's terugtrekken werd de vacante titel betwist tussen de Amerikaan Jack Sharkey, kampioen V.S. en de Duitser Max Schmeling, kampioen van Europa. Op 12 juni 1930 won Schmeling van Sharkey in de vierde ronde door uitsluiting wegens een slag onder de gordel, maar bijna op de kop af twee jaar later nam Sharkey revanche op zijn mededinger.

SPOORPRAAT

(Oplossingen van blz. 10)

Spel nr. 1. — De man uit Peru. Tussen Lima, de hoofdstad des lands, en Cerro de Pasco, in de Andes, stijgt de spoorbaan tot bij de 5.000 m hoogte bij La Oroya.

Spel nr. 2. — (80 + 60 km/u) : 2 = 45 km/ u ? Nee, want de tijd vereist voor het stijgen is niet gelijk aan die voor het afdalen. Om de gemiddelde snelheid van een km heen en terug te berekenen moet je de volgende bewerking uitvoeren :

$$\frac{1}{30} + \frac{1}{60} = \frac{3}{120}$$

De gemiddelde snelheid is dus 120 km/u, dat is

$$\frac{}{3}$$

40 km/u.

Spel nr. 3. — De machine met « haak » is louter verzinsel. De andere drie hebben wel degelijk bestaan.

Adressen van vliegtuigfabrieken

Hieronder volgt de laatste aflevering van onze adreslijst. De liefhebbers van vliegtuigfoto's zullen met deze adressen wel raad weten.

USA (vervolg)

Chance Vought, Dallas, Texas.
Colonial, Deer Park, Long Island, New York.
Convair, San Diego, 12, Californië.
Custer, Route 4, Hagerstown, Maryland.
De Lackner, 101, Main Street, Mount Vernon, New York.
Doman, Municipal Airport, Danbury, Connecticut.
Douglas, Santa Monica, Californië.
Fairchild, Hagerstown, Maryland.
Fletcher, Rosemead, Californië.
Flyride, Delanca, New Jersey.
Goodyear, Akron 15, Ohio.
Grumman, Bethpage, Long Island, N. Y.
Gyrodyne, St. James, Long Island, N. Y.
Hello, Norwood Metropolitan Airport, Norwood, Mass.
Hiller, 1350 Willow Road, Palo Alto, Californië.
Jacobs, Pottstown, Pennsylvania
Kama, Old Windsor Road, Bloomfield, Connecticut.
Kellett, Central Airport, Box 468, Camden 1, New Jersey.
Lamson, 807, Fourth Avenue Seattle, Wash.
Lear, 3171 S. Bundy Drive, Santa Monica, Californië.
Lockheed, Burbank, Californië.
McDonnel, St Louis 3, Missouri.
Martin, Middle River, Baltimore 3, Maryland.
Monocoupe, Box « F », Melbourne, Florida.
Mooney, Louis Schreiner Field, Kerrville, Texas.
North American, International Airport, Los Angeles 45, Cal.
Northrop, Hawthorne, Californië.
Piasecki, Morton, Pennsylvania.
Piper, Lock Haven, Pennsylvania.
Radioplane, 8000, Woodley Avenue, Van Nuys, California.
Rawdon, P.O. Box 1119, Wichita 1, Kansas.
Republic, Farmingdale, Long Island, N. Y.
Ryan, Lindbergh Field, San Diego 12, Californië.
Schweizer, County Airport, Elmira, N. Y.
Sikorsky, South Avenue, Bridgeport, Conn.
Stits, P.O. Box 3084, West Riverside, Californië.
Stroukoff, West Trenton, New Jersey.
Taylorcraft, Conway-Pittsburgh Airport, Conway, Pa.
Temco, P.O. Box 6191, Dallas 2, Texas.
Texas A. & M. College, College Station, Texas.
Transcendental, Glen Riddle, Pennsylvania.
Transland, 308, Hindry Avenue, Inglewood, Californië.

En toen verscheen er een mastodont, de Italiaan Primo Carnera. Het type van de « prefabricated » kampioen, een reus van 2,05 m en 130 kilo, met bulkende spieren en het verstand van een mus. Hij werd in 1933 naar het kampioenschap gesleept door managers die meer uitgeslapen dan eerlijk waren. Tot de algemene verbazing wist Carnera de titelhouder te overrompelen, hem in de touwen te drijven en hem volgens alle regelen der kunst in de zesde ronde te verslaan.

Carnera's rijk duurt een jaar. De knappe Max Baer, die soms voor variété-artist speelt, maakte er in de 11de ronde een einde aan op 14 juni 1934 op Long Island (bij New York), maar het volgend jaar moet die overigens heel sympathieke kleinkunstenaar het onderspit delven voor de fatsoenlijke, maar lang niet briljante Braddock, een degelijke vechter, maar zonder brio, die na twee jaar stilzitten zonder bitterheid zijn kroon grif afstaat (door k.o. in de 8ste ronde te Chicago in 1937) aan Joe Louis, bijgenaamd « de zwarte bommenwerper », een der grootste kampioenen uit alle tijden... misschien wel de grootste.

Meer dan tien jaar zal Joe Louis met succes zijn titel verdedigen, meer dan vijf en twintig maal. Hij geeft hem spontaan prijs en zijn opvolgers brengen hem niet in het vergeetboek, of het negers zijn zoals Ezzard Charles (1948), J. J. Walcott (1949-1952) of een blanke als Marciano (1952-1956), welke, naar het voorbeeld van Tunneny en Joe Louis, zich uit eigen beweging terugtrekt.

Op 30 november 1956 werd de sombere Floyd Patterson door het opgeven van Ted Jackson op zijn beurt tot wereldkampioen uitgeroepen. Nadat hij 26 juni 1959 te New York door Ingemar Johansson geklopt was, heroverde hij zijn titel een jaar later en zou deze behouden tot die avond in september jongstleden, toen het « loslopende roofdier », dat naar de naam Sonny Lister luistert hem de geduchte afstraffing gaf die ons nog vers in het geheugen ligt...

OPERATIE ASTRATOM...

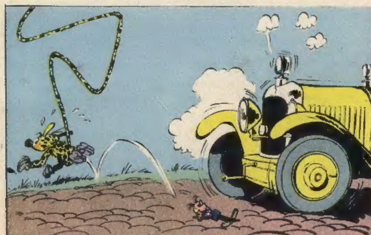

EEN AVONTUUR VAN ROBBEDOES EN KWABBERNOOT DOOR Roba EN Franquin

ROBBEDOES EN DE MINIATUURTJES

KORTE INHOUD : De Marsupilami speelt met Kwabbernoot. Robbedoes heeft zijn vriend namelijk teruggevonden in de vorm van 'n klein poppetje.

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. - Den Haag, Laan van Meerdervoort, 129
Brussel 1, Centrumgalerij, Blok 2